wtorek | 16 września 2014 | nr 107 (LXIX) | cena: 7 kč
Pismo ukazuje się we wtorki, czwartki i soboty. www.glosludu.cz

GłosLudu
Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

20 lat Domu Polskiego w Cierlicku-Kościelcu | s. 3

Cztery wieki kalwaryjskiej asysty cieszyniaków | s. 4

Ekspress nabiera rozpędu | s. 8

Nie wiedzą, że mogą głosować

PROBLEM: *Obywatele krajów członkowskich Unii Europejskiej, którzy nie są obywatelami czeskimi, mogą na terenie RC współdecydować o tym, kto przez najbliższe cztery lata będzie rządzić w ich gminie. Chociaż prawo udziału w wyborach komunalnych oraz w wyborach do Parlamentu Europejskiego na terenie Republiki Czeskiej przysługuje obywatelom krajów Unii ze stałym pobytem w RC od dziesięciu lat, korzysta z niego tylko znikomy odsetek potencjalnych wyborców. Powodem często jest niewiedza.*

Zenon Wirth mieszka w Czeskim Cieszynie od lat. To, że jako obywatel Polski mógłby pójść w swoim mieście do wyborów, jest dla niego zaskoczeniem. – Nawet nie wiedziałem o tym, że jest taka możliwość. Ta sprawa jest prawdopodobnie zbyt słabo nagłaśniana – stwierdził.

Tymczasem Ustawa o wyborach do samorządów gminnych sprawę stawia jasno. Do wyborów komunalnych w Republice Czeskiej może pójść również obywatel któregokolwiek kraju członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli przynajmniej w drugim dniu trwania wyborów ukończył 18. rok życia oraz jest na stałe zameldowany na obszarze danej gminy lub miasta. Prawo to jest rezultatem Umowy o Przystąpieniu Republiki Czeskiej do Unii Europejskiej obowiązującej od 1 maja 2004 roku.

Unijnemu obcokrajowcowi, aby pójść do wyborów, nie wystarczy jednak sam fakt posiadania prawa wyborczego na szczeblu komunalnym i europejskim. Osobiście musi stawić się w urzędzie miasta lub gminy, żeby złożyć wniosek o wpisanie do dodatku do stałego spisu wyborców. Zrobić tak musi najpóźniej dwa dni przed wyborami, kiedy to spis zostaje zamknięty aż do momentu zakończenia wyborów. W przypadku nadchodzących wyborów komunalnych tym ostatecznym terminem jest 8 października br.

Według metodyki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych RC, obywatel Unii Europejskiej, który raz został wpisany do dodatku do stałego spisu wyborców, pozostaje w nim aż do momentu, kiedy sam zażąda, żeby zostać skreślonym z listy. W praktyce oznacza to, że unijny wyborca nie musi przy okazji kolejnych wyborów komunalnych, europejskich lub referendów gminnych ponawiać żądania o wpis do dodatku. Jego nazwisko pozostaje na liście nawet wówczas, kiedy zmieni miejsce stałego pobytu w ramach kraju. Dzieje się tak dzięki scentralizowanemu systemowi, który administruje Policja RC.

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Pracownica czeskocieszyńskiego ratusza, Magdaléna Šmeková, wypełnia wniosek obcokrajowca o wpis do dodatku do stałego spisu wyborców.

Chociaż procedura wpisywania się obywateli Unii Europejskiej do dodatku do stałego spisu wyborców nie wymaga wiele zachodu, z prawa wyborczego w swoim mieście korzystają tylko nieliczni obcokrajowcy. Najbardziej pod tym względem uświadomieni są mieszkańcy Czeskiego Cieszyna, gdzie na liście wyborców z unijnym paszportem widnieje aż 74 nazwisk. – Pierwsze nazwiska wpisaliśmy do dodatku już w 2005 roku, kiedy w mieście odbywało się referendum w sprawie mieszkań komunalnych – poinformowała nas kierowniczka działu organizacyjno-administracyjnego czeskocieszyńskiego ratusza, Jana Mašková.

Zarówno w Czeskim Cieszynie, jak i w pozostałych miastach regionu wśród wyborców z innym niż czeskim obywatelstwem prym wiodą Polacy. Spośród 74 cieszyniaków aż 63 są obywatelami RP, pozostali to Słowacy, Austriacy i jeden Bułgar. W Karwinie w dodatku do spisu wyborców znajduje się tylko 15 nazwisk, z czego dziesięć należy do obywateli Polski. Jeszcze uboższa jest lista zagranicznych wyborców w Hawierzowie – liczy zaledwie sześć pozycji. Połowę z nich stanowią nazwiska Polaków. Trzech Polaków zostało wpisanych również do dodatku do stałego spisu wyborców w Trzyńcu. Poza nimi żaden z obcokrajowców ze stałym pobytem w mieście jak dotąd nie zgłosił chęci udziału w głosowaniu. W Boguminie natomiast lista wyborców z zagranicznym paszportem wciąż jest pusta.

Jak wynika ze statystyk miast i gmin, obcokrajowcy nawet po 10 latach przynależności RC do Unii Europejskiej nie wykorzystują możliwości głosowania w wyborach komunalnych czy europejskich. Tym mniej korzystają z aktywnego prawa wyborczego, które obywatelom krajów członkowskich Unii Europejskiej na stałe zameldowanych w RC pozwala również kandydować do władz samorządów lokalnych. Czy kiedyś się to zmieni?

BEATA SCHÖNWALD

Prezydent RP desygnował Ewę Kopacz na premiera

Prezydent RP Bronisław Komorowski powierzył w poniedziałek Ewie Kopacz misję tworzenia rządu. Wcześniej prezydent spotkał się z Ewą Kopacz w Belwederze. Nowy gabinet ma zostać powołany 22 września.

Prezydent powiedział po desygnowaniu Ewy Kopacz na szefa polskiego rządu, że to trudny czas i trudne zadanie, ale jest pewny, że dotychczasowa marszałek Sejmu poradzi sobie z nim.

Bronisław Komorowski przyjął dymisję rządu Donalda Tuska 11 września. Zgodnie z polską konstytucją od tego momentu są dwa tygodnie na powołanie nowego gabinetu. Po powołaniu nowy prezes Rady Ministrów ma 14 dni na wygłoszenie expose i uzyskanie wotum zaufania w Sejmie.

Ewa Kopacz nie chciała na razie zdradzić, kto wejdzie w skład jej rządu i podkreślała, że pierwszy dowie się o tym prezydent.

Od kilkunastu dni w polskich mediach trwają spekulacje dotyczące składu przyszłego rządu. Stanowiska w nowym gabinecie mają zachować politycy wywodzący się z Polskiego Stronnictwa Ludowego. Są to ministrowie: gospodarki Janusz Piechociński, rolnictwa Marek Sawicki oraz pracy i polityki społecznej Władysław Kosiniak-Kamysz.

Wśród możliwych scenariuszy, jakie pojawiają się w polskich mediach, największe emocje budzi zmiana na stanowisku szefa polskiej dyplomacji. Według nieoficjalnych informacji tekę tę miałby otrzymać były minister finansów, Jacek Rostowski, a Radosław Sikorski miałby zostać marszałkiem Sejmu. **(wik)**

Posiedzenie Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków zostało przeniesione z 18. 9 na 25. 9. 2014

ZDARZYŁO SIĘ

KIERMASZ PO CIESZYŃSKU

Tysiące mieszkańców Czeskiego Cieszyna i okolicznych miejscowości odwiedziły pierwszy Kiermasz Cieszyński, który w piątek i sobotę odbywał się w kilku miejscach miasta. Imprezę zorganizowały władze miasta wspólnie z Farmą Koniaków, Średnią Szkołą Albrechta i Ośrodkiem Kultury „Strzelnica", a otworzył ją w piątek uroczyście minister rolnictwa Republiki Czeskiej, Marian Jurečka.

Impreza odbywała się w kilku miejscach. Dla zwiedzających przygotowano cały szereg atrakcji. Były wystawa zwierząt hodowlanych oraz maszyn rolniczych, konkursy dla uczniów średnich szkół rolniczych i gastronomicznych. Nie zabrakło licznych stoisk z produktami i potrawami regionalnymi prezentowanych m.in. w ramach projektu „Jak šmakuje Moravskoslezsko".

Kiermaszowi Cieszyńskiemu towarzyszył bogaty program kulturalny. Na scenie w Parku Adama Sikory można było obejrzeć występy uczniów i zespołów działających w czeskocieszyńskich szkołach, wśród nich m.in. chór „Trallala" z polskiej podstawówki lub gimnazjalna kapela ludowa „Zorómbek" działająca pod auspicjami PTA „Ars Musica". Zaprezentowały się też obchodząca w tym roku 60-lecie „Olza", jabłonkowski Blaf, wokalistka Markéta Konvičkova, formacja Odnaha oraz Láďa Tomis i Jiří Schelinger Band. **(kor)**

Fot. ARC

Jedno ze stoisk.

POGODA

wtorek	środa
dzień: 19 do 22 °C	dzień: 19 do 23 °C
noc: 13 do 9 °C	noc: 13 do 9 °C
wiatr: 2-6 m/s	wiatr: 1-4 m/s

9 771212 422027 14107

KRÓTKO

SZALAŁY BURZE

REGION (dc) – Silne burze w nocy z soboty na niedzielę spowodowały, że strażacy – zarówno zawodowi, jak i ochotnicy – mieli pełne ręce roboty. Na terenie woj. morawsko-śląskiego interweniowali aż 45 razy. Burza najbardziej dała się we znaki w powiecie frydecko-misteckim, gdzie strażacy wyjeżdżali do 22 zdarzeń. Najczęściej pompowali wodę z piwnic i pomagali w problemach z kanalizacją.

* * *

CIEPLEJSZE SZPITALE

REGION (ep) – Wraz z końcem wakacji zakończyły się duże remonty dwóch wojewódzkich szpitali: w Karwinie-Raju oraz Hawierzowie. Obie placówki ocieplono, wymieniono okna i drzwi. W przypadku Karwiny inwestycja kosztowała 62 mln koron, natomiast w Hawierzowie ocieplono sześć budynków za 63 mln koron. Obie inwestycje były częścią planu, który Urząd Wojewódzki realizuje od kilku lat.

* * *

PODSUMOWALI INWESTYCJE

NYDEK (kor) – Na miesiąc przed wyborami włodarze podsumowali inwestycje, które udało się w zrealizować w ostatnich tygodniach. Zakończyła się wymiana okien w budynku czeskiej szkoły i przedszkola oraz ocieplenie północnej ściany obiektu. Na finiszu jest też budowa przy szkole nowego chodnika. Na budowę nowych miejsc do parkowania i remont nawierzchni drogi przyjdzie poczekać do momentu sfinalizowania odnowy sieci kanalizacji burzowej.

* * *

NOWA IMPREZA

GRÓDEK (kor) – Mieszkańcy wioski postanowili zorganizować w tym roku nową imprezę gminną. Nazwali ją Spartakiada, a zmierzą w niej siły drużyny wystawione przez działające w Gródku organizacje (w tym Miejscowe Koło PZKO), stowarzyszenia obywatelskie, Kościoły oraz Radę Gminy. Do zabawy gródeczanie zaprosili także partnerskie gminy – polski Skoczów i słowacką Radolę. Impreza odbędzie się w najbliższą sobotę na boisku Klubu Sportowego Spartak.

* * *

RADNI W SZKOŁACH

NAWSIE (kor) – Na wrześniowym posiedzeniu zarządu gminy wybrano osoby, które będą reprezentować władze wioski w obu działających we wsi szkołach. W pracujących pod jedną dyrekcją polskiej podstawówce i przedszkolu będzie to Stanisław Lisztwan. W czeskiej szkole podstawowej interesy gminy reprezentować będą Ilona Kluzová i Jarmila Kantorová.

* * *

GROBY OGRODZONE

CIERLICKO (dc) – Urząd Gminy ufundował wykonanie nowego ogrodzenia wokół symbolicznych grobów polskich lotników Żwirki i Wigury na Kościelcu. Pierwotne ogrodzenie zostało w czerwcu skradzione przez nieznanych sprawców, prawdopodobnie „złomiarzy".

Pożegnali lato

Członkowie i sympatycy Miejscowego Koła PZKO w Karwinie-Darkowie pożegnali lato. W sobotniej biesiadzie w ogrodzie przy pezetkaowskiej świetlicy wzięło udział około stu gości. – Na nasze, skromne warunki to bardzo dużo, zważywszy dodatkowo, że mamy dziś nie najlepszą pogodę – cieszył się prezes Miejscowego Koła PZKO, Piotr Sztuła.

Największą atrakcją „Pożegnania lata" w Darkowie były tradycyjne stryki i inne kulinarne specjały, o które zadbały członkinie Klubu Kobiet. – Bez pomocy naszych pań żadna impreza Koła PZKO nie miałaby szansy się odbyć – podkreślał Piotr Sztuła.

A jak tegoroczne lato minęło działaczom PZKO w Karwinie-Darkowie? – Pogoda i Olza były dla nas życzliwe i woda nas nie zalała. Podobnie jak w poprzednich latach zorganizowaliśmy bardzo udane „Wianki". Byliśmy także na tradycyjnej wycieczce w Polsce. Tym razem zobaczyliśmy Ojców i Pieskową Skałę. Teraz zaś szykujemy się do kolejnej edycji koncertu „Darkowska Jesień". Rozpoczęliśmy też przygotowania do przyszłorocznego jubileuszu 105-lecia istnienia chóru „Lira" – mówił prezes. **(wik)**

Fot. WITOLD KOŻDOŃ

O poczęstunek jak zwykle zadbały członkinie darkowskiego Klubu Kobiet.

Koniec pomiarów

Z najbardziej zanieczyszczonych okolic naszego regionu zniknie kolejna stacja pomiarowa mierząca stopień zanieczyszczenia powietrza. Czeski Instytut Hydrometeorologii postanowił zlikwidować automatyczną stację pomiarową w Orłowej, znajdującą się na terenie szpitala. Władzom miasta nie podoba się ta decyzja i już wysłały w tej sprawie list do Instytutu.

– Miasto liczące ponad 30 tysięcy mieszkańców, w samym środku ostrawsko-karwińskiej aglomeracji, z krańcowo złą jakością powietrza zasługuje przynajmniej na bezpośrednie i aktualne informacje o stanie zanieczyszczenia – argumentuje burmistrz Orłowej, Jaromír Kuča.

Najbliższe stacje pomiarowe w okolicy znajdują się w Wierzniowicach, Karwinie i Hawierzowie. Nie ma już jednak stacji w Boguminie, którą zamknięto dwa lata temu. Podobnie jak wtedy, także teraz w przypadku Orłowej pracownicy Instytutu Hydrometeorologii przekonują, że zamknięcie stacji nie będzie oznaczać braku informacji o jakości powietrza.

W planie jest postawienie nowej stacji pomiarów – w Rychwałdzie. Wyniki pomiarów z tego miejsca będzie można odnieść nie tylko do Orłowej, ale także do Bogumina. Na razie stacja w Orłowej nie zostanie zamknięta i będzie dokonywać pomiarów do czasu, kiedy ruszy nowy obiekt pomiarowy w Rychwałdzie. Pracownicy Instytutu nie podali jeszcze bliższej daty, wiadomo tylko, że będzie to w przyszłym roku. **(ep)**

Chcą rozszerzyć strefę

Jest szansa, że w Czeskim Cieszynie powstaną nowe miejsca pracy. Wszystko dzięki memorandum, które władze miasta podpisały z koreańską spółką Donghee. Spółka, zajmująca się produkcją komponentów dla przemysłu samochodowego, chce bowiem poszerzyć swoją działalność w nadolziańskim grodzie i wybudować w nim nowe zakłady. To wiąże się jednak z wprowadzeniem zmian do planu zagospodarowania przestrzennego miasta. Rada Miasta zajmie się tym tematem na swojej najbliższej sesji, w poniedziałek 22 września.

– Przed kilkoma laty otrzymaliśmy od państwa bezpłatnie grunty wzdłuż ulicy Sokolowskiej, które chcieliśmy wykorzystać pod budowę nowych domów mieszkalnych. Sytuacja jednak uległa zmianie, na brak mieszkań nie możemy narzekać, postanowiliśmy więc poszukać możliwości innego, korzystnego dla miasta spożytkowania tych terenów – mówi burmistrz Vít Slováček. Dodaje, że jedną z możliwości byłoby rozszerzenie obecnej strefy przemysłowej.

Jest jednak mała przeszkoda: warunkiem nieodpłatnego przekazania gruntów miastu było ich wykorzystanie pod budowę mieszkań. Miasto nie może ich zatem wykorzystać w innym celu. Zdaniem wiceburmistrza Stanisława Folwarcznego, można rozwiązać ten problem. – Miasto zwróciłoby państwu wspomniane grunty, a odkupiliby je inwestorzy, którzy chcieliby zacząć budować w rozszerzonej strefie przemysłowej. Chodzi o działkę o powierzchni blisko pięciu hektarów, którą podzieliłyby między siebie równo koreańska firma Donghee i karwińska Kovona. Dzięki poszerzeniu strefy przemysłowej powstałoby wiele nowych miejsc pracy, tak potrzebnych w naszym regionie. Dzięki podatkom wzrosłyby też wpływy do miejskiej kasy – wyjaśnia Folwarczny.

Miasto, przy współpracy z władzami województwa, planuje też wybudowanie przy strefie przemysłowej nowego Zintegrowanego Ratunkowego Centrum Wyjazdowego. Byłoby one przede wszystkim nową siedzibą jednostki strażackiej, która korzysta obecnie z wiekowej remizy w centrum miasta. Swoje lokale znalazłyby tam w przyszłości także Miejska Komenda Policji RC oraz Straż Miejska. **(kor)**

Wolontariat częścią życia

W Karwinie ruszy wkrótce nowy program dla wolontariuszy realizowany przez Centrum ADRA. Wolontariusze pomagać będą w szpitalu w Karwinie-Raju. – Bardzo nas cieszy, że wolontariat staje się częścią życia. Bardzo cenimy ludzi, którzy zgłaszają się, by bezinteresownie pomagać innym – powiedziała Jana Žoričová z karwińskiej Adry. Jak dodała, zainteresowanie wolontariatem jest coraz większe – arówno ze strony ośrodków, pacjentów i osób, które wymagają pomocy, jak i ze strony wolontariuszy.

Nowy program obejmie najstarszych pacjentów karwińskiego szpitala. Każdy, kto chciałby zgłosić się do pomocy, powinien przyjść na najbliższe szkolenie wolontariuszy, które zaplanowano już na jutro. Spotkanie rozpocznie się o godz. 15.30 w sali posiedzeń w dyrekcji szpitala w Raju. **(ep)**

Plakaty pod kontrolą

Rozerwane, niedbale zwisające plakaty mają zniknąć z ulic Trzyńca. Radni uchwalili w zeszłym tygodniu rozporządzenie, które nakłada na właścicieli powierzchni reklamowych nowy obowiązek. – Ten przepis ma wprowadzić jednolite reguły dotyczące umieszczania plakatów w przestrzeni publicznej bez względu na to, kto jest właścicielem danego miejsca. Właściciele powierzchni reklamowych będą musieli zatroszczyć się o usunięcie obluzowanych lub zerwanych plakatów. Poza tymi powierzchniami rozlepianie plakatów będzie zabronione – wyjaśnia Ewa Sniegonová z wydziału prawnego Urzędu Miasta. Rozklejanie plakatów, różnego rodzaju obwieszczeń i innych druków jest dozwolone wyłącznie na wyznaczonych powierzchniach, zgodnie z warunkami, które ustala ich właściciel, zarządca lub najemca.

Przestrzenią publiczną rozumiane są wszystkie place, ulice, targowiska, chodniki, skwery, parki i inne miejsca, do których każdy ma wstęp wolny. Rozporządzenie wejdzie w życie 1 stycznia przyszłego roku. **(dc)**

Bezrobotni pomagają dzieciom

Na ul. Cierlickiej, przy której stoi Polska Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Suchej Górnej, rano panuje duży ruch. W dodatku koło kwiaciarni znajdującej się naprzeciwko szkoły nieraz zatrzymują się samochody dostawcze, zasłaniając widok pieszym przechodzącym na drugą stronę.

Dyrekcja szkoły i rodzice od kilku lat zabiegali o to, by policja pilnowała rano przejścia dla pieszych. Patrole pojawiały się jednak nieregularnie – oficjalnym powodem była mała liczba funkcjonariuszy. W ub. roku szkolnym władze gminy postanowiły wziąć sprawy w swoje ręce.

– Pomyślałem, że można zaangażować do kierowania ruchem bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy. Przeszkoleni zostali w szkole nauki jazdy. Zatrudniamy ich w ramach robót publicznych. Dyżurowanie na przejściach przed szkołami – czeską i polską – to jeden z ich obowiązków. Początkowo były pewne problemy, ale uważam, że to w sumie dobre rozwiązanie. Będziemy to kontynuowali – podsumował w rozmowie z redakcją wicewójt Josef Žerdík.

Fot. DANUTA CHLUP

Przy szkołach w Suchej Górnej o bezpieczeństwo pieszych dbają bezrobotni.

Tomáš Demeter i Jan Nanar, dyżurujący przy polskiej szkole, starannie wywiązują się ze swoich obowiązków. Zatrzymują samochody, doglądają pieszych przechodzących na drugą stronę. Młodzi Romowie zapewniają, że ta praca im odpowiada. Rodzice też są zadowoleni. – Uważam, że to rozwiązanie jest super – chwali Bogna Jiravská, odprowadzająca do przedszkola córki – bliźniaczki. – Dawniej, kiedy nikt nie pilnował przejścia, samochód o mało co nie przejechał mi syna – dodaje. **(dc)**

20 lat Domu Polskiego w Cierlicku-Kościelcu

W sobotę w Cierlicku-Kościelcu spotkali się budowniczowie i sympatycy Domu Polskiego im. Żwirki i Wigury. Okazją była 20. rocznica oddania obiektu do użytku. Uroczystość uświetnił występ chóru „Canticum Novum" Polskiego Towarzystwa Muzycznego „Ars Musica" pod dyr. Leszka Kaliny oraz utalentowanej polskiej młodzieży z Cierlicka.

Na Kościelec przyjechali w sobotę m.in. przedstawiciele okolicznych kół PZKO, cieszyńscy spadochroniarze oraz sympatycy i seniorzy z Aeroklubu Bielsko-Bialskiego. Specjalny list wysłała zebranym wnuczka Franciszka Żwirki, Ewa Żwirko-Niwińska. „Tylko dzięki państwa zapałowi i wielkiej pasji mógł powstać tak prężnie działający ośrodek kultury polskiej i zarazem miejsce pamięci o polskich lotnikach. Cieszę się, że dzięki istniejącej tutaj Izbie Pamięci Żwirki i Wigury ich spektakularne osiągnięcia nie zostaną zapomniane. Jednocześnie jestem dumna, że ośrodek polskości poza granicami kraju nosi imię mojego dziadka. Mam nadzieję i dołożę wszelkich starań, byśmy w następną okrągłą rocznicę stawili się w Cierlicku w komplecie – napisała Ewa Żwirko-Niwińska.

Spotkanie wspomnieniowe zorganizowane przez MK PZKO w Cierlicku- Kościelcu i Stanisłowicach rozpoczęło się od złożenia kwiatów na Żwirkowisku. Godzinę później w Domu Polskim zaprezentowano dorobek placówki. Obok wystawy poświęconej Żwirce i Wigurze zebrani mogli obejrzeć ekspozycję dedykowaną postaci Józefa Stebla, zorganizowaną przez Ośrodek Dokumentacyjny Kongresu Polaków w RC. To właśnie Józef Stebel, żwirkowiskowy kustosz, zbierał materiały dokumentujące pamiętny „start do wieczności" polskich lotników. Jego zbiory stały się zaczynem cieszącej się wielką popularnością wystawy urządzonej w latach 1980-82 w opuszczonej pracowni Józefa Stebla.

– Wystawa nazwana Małym Muzeum Żwirki i Wigury budziła spore zainteresowanie gości, przede wszystkim turystów z Polski. Po śmierci Heleny Steblowej ekspozycję musiano jednak spakować – mówił, przedstawiając historię budowy Domu Polskiego, Jan Przywara.

Kilka lat później Zarząd Miejscowego Koła PZKO Cierlicko-Kościelec zdecydował o budowie własnego domu i umieszczeniu w nim lotniczej ekspozycji. Społeczny komitet budowy zawiązano w 1986 r. i rozpoczęto starania o zezwolenie na budowę. Wykupiono parcelę i przygotowano materiały budowlane. Rozebrano trzy stare domy przeznaczone do likwidacji, żeby uzyskać tanią cegłę i drewno. Zarazem z pomocą Zarządu Głównego PZKO i Macierzy Ziemi Cieszyńskiej rozpoczęto na Zaolziu i w Polsce zbieranie funduszy, m.in. wydrukowano pamiątkową cegiełkę.

Wkrótce okazało się jednak, że nie wszyscy sprzyjają temu projektowi. – Piętrzyły się przeszkody administracyjne i absurdalne wymagania gminy i decydentów partyjnych. Dopiero w listopadzie 1988 r. MK PZKO Cierlicko-Kościelec otrzymało zezwolenie na budowę, a w marcu 1989 r. ruszyły prace – mówił Przywara. – Początkowo nie można było otwarcie mówić, dlaczego ten dom powstaje, ponieważ nie było oficjalnego zezwolenia na urządzenie Izby Pamięci Żwirki i Wigury, a takiego zezwolenia domagały się głównie powiatowe władze partyjne. Pod koniec 1989 r. z dnia na dzień zmieniła się jednak sytuacja polityczno-społeczna w kraju. Teraz już otwarcie i głośno informowano o budowanym „Domu Polskim Żwirki i Wigury" oraz projektowanej ekspozycji. Nikt już nie domagał się zezwolenia na jej urządzenie. Apelowano zarazem o wszechstronną pomoc, rosły bowiem koszty materiałów budowlanych, transportu – dodał.

Fot. WITOLD KOŻDOŃ

Sala Domu Polskiego Żwirki i Wigury zapełniła się do ostatniego miejsca.

Z pomocą przyszły przede wszystkim firmy polskie pracujące w Czechach. Pomagali również członkowie PZKO z bliższych i dalszych kół. Wyróżnili się członkowie Koła Karwina -Raj oraz sąsiedniego Koła Stanisłowice.

– Stanisłowianie od początku brali udział w różnych pracach przygotowawczych i pracach na budowie, a także produkowali pustaki. Najpierw u siebie, a potem na budowie. W sumie wyprodukowali ich ponad tysiąc sztuk – mówił Przywara. – Dom budowany był w czynie społecznym z wielkim zapałem, lecz mozolnie. Wiele czasu i sił poświęcili inwestycji członkowie zarządu MK PZKO – prezes Władysław Mikuła, Jan i Józef Przywarowie, Stanisław Kotas. Sporo czasu sprawie Domu Polskiego poświecił też architekt Karol Cieślar z Cierlicka. Z takim samym poświeceniem Edward Bilan z Hawierzowa nadzorował prace stolarskie, a emerytowany dyrektor polskiej szkoły w Cierlicku Gustaw Walek kładł kafelki – wspominał.

Stan konta zależny był natomiast niemal wyłącznie od pomocy sponsorów. Na apel budowniczych pomoc finansowa nadeszła z różnych stron, od Rady Polaków w RC, ZG PZKO, Stowarzyszenia Lotników Polskich w Anglii, Kopalni „Morcinek" w Kaczycach, Rady Miejskiej w Jastrzębiu -Zdroju, gmin Goleszów, Skoczów, Cierlicko, kół PZKO. Znaczna była również pomoc finansowa osób prywatnych. Niewystarczające fundusze długo jednak nie pozwalały przyspieszyć prac budowlanych. Tempo robót wzrosło, kiedy w 1993 r. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska" przeznaczyło na prace wykończeniowe i urządzenie domu w sumie ponad miliard (starych) złotych. W efekcie dwa tysiące dni od rozpoczęcia prac budowlanych, 10 września 1994 r. Henryk Żwirko uroczyście otworzył Dom Polski Żwirki i Wigury, przecinając symboliczną wstęgę razem z prezesem i kierownikiem budowy Władysławem Mikułą.

Podczas sobotniej uroczystości w uznaniu zasług i poświęcenia przy budowie gmachu na Kościelcu Zarząd Miejscowego Koła PZKO Cierlicko -Kościelec uhonorował tytułem „Budowniczy Domu Polskiego Żwirki i Wigury" dziesięć osób. Tytuły te przyznano Antoniemu Dobiji, Tadeuszowi Puchale, Karolowi Bury, Gustawowi Walkowi, Grzegorzowi Kaszturze, Janowi Matusiakowi, Wojciechowi Matusiakowi, Tadeuszowi Skrzesińskiemu, Edwardowi Bilanowi i Kazimierzowi Kaweckiemu. Zebrani uczcili również minutą ciszy pamięć zmarłych budowniczych Domu. Nazwiska osób, którzy nie doczekali jubileuszu 20-lecia, przedstawił Józef Przywara. Sporządzona przez niego lista liczyła zaś niemal 40 pozycji.

Z kolei Tadeusz Smugała, prezes MK PZKO, pokrótce przedstawił historię ostatnich 20 lat. Przypomniał, że w 1999 r. udało się na Kościelcu urządzić klubokawiarnię Ikar w stylu kasyna lotniczego. – W tym samym roku zawiązało się Stowarzyszenie Wspaniałych Mężczyzn bez Latających Maszyn – mówił. – Niestety w 2003 r. spotkała nas mała tragedia. W Ikarze doszło do pożaru. Szkód było mnóstwo, ale udało się je szybko usunąć tak, że tydzień później mogło się u nas odbyć wesele – dodał.

W 2006 r. kościeleckie PZKO wymieniło w swym Domu wszystkie okna i drzwi. Rok później zakupiło nowe krzesła oraz odnowiło toalety. W 2010 roku zakupiło nowy, energooszczędny piec.

– W ciągu 20 lat Dom Polski na Kościelcu odwiedziło także wiele znanych postaci. Jako ciekawostkę podam, że właśnie tutaj 18. urodziny obchodziła gwiazda pierwszej wielkości, Ewa Farna. Gościliśmy również jedynego polskiego kosmonautę Mirosława Hermaszewskiego – przypomniał Smugała.

WITOLD KOŻDOŃ

Żwirko i Wigura nadal mogą być wzorami

Rozmowa z Dariuszem Cymersem, prezesem Zaolziańskiego Stowarzyszenia Lotniczego im. Żwirki i Wigury

Dom Polski Żwirki i Wigury to dla was najważniejsze miejsce na mapie lewego brzegu Olzy?

Można tak powiedzieć, ponieważ tutaj znajduje się siedziba naszego stowarzyszenia i tutaj organizujemy różnego rodzaju przedsięwzięcia.

A czym na co dzień się zajmujecie?

Praktyczną działalnością lotniczą. Stowarzyszenie skupia około 15 aktywnych członków. Jesteśmy ludźmi, którzy chcą latać i interesują się lotnictwem od praktycznej strony. Bierzemy udział w szkoleniach lotniczych, m.in. letnich obozach w Bornem Sulinowie w Polsce. W naszych szeregach mamy również profesjonalnych pilotów.

Proszę powiedzieć, czy w czasach, kiedy piloci zasiadają za sterami samolotów naddźwiękowych, postaci Żwirki i Wigury mogą być inspirujące dla młodzieży?

Fot. WITOLD KOŻDOŃ

Dariusz Cymers.

Zdecydowanie tak. Ich historia nadal może przyciągać młodych do lotnictwa. Zwróćmy uwagę, że w dwudziestoleciu międzywojennym polskie lotnictwo było uważane za słabo rozwinięte. Historyczne zwycięstwo w zawodach samolotów turystycznych Challenge 1932 pokazało jednak, że nawet z małym zapleczem można osiągać wielkie sukcesy. A kiedy bliżej dowiemy się, czym były przedwojenne lotnicze Challenge, to nawet z dzisiejszego punktu widzenia zwycięstwo Polaków w 1932 r. było gigantycznym sukcesem. Z tego powodu postaci wyśmienitego pilota Żwirki i utalentowanego konstruktora Wigury nadal mogą być wielkimi wzorami dla młodzieży.

Ale przy budowie ich domu nie pomagaliście?

Nie, ale to z racji wieku (śmiech). Teraz jednak, w miarę naszych możliwości, staramy się pomagać przy organizacji różnych imprez. Mieliśmy tutaj na przykład kolejne Młode Żwirkowisko.

Tegoroczna edycja była udana?

Myślę, że tak i to mimo niesprzyjającej pogody. Planowaliśmy przelot nad Żwirkowiskiem, niestety nie udało się. W Klubie Ikara mieliśmy natomiast podstawowe symulatory lotnicze, teraz zaś, dzięki dofinansowaniu, jakie dostał Dom Polski, na Kościelcu będzie budowany bardziej zaawansowany symulator. Będzie w nim można spróbować lotniczych procedur, przetestować swoje umiejętności lotnicze, a nawet wstępnie spróbować, jak to jest, kiedy siedzi się w kabinie samolotu.

Rozmawiał: WITOLD KOŻDOŃ

Pamiętam tamten entuzjazm

Jednym z uhonorowanych tytułem „Budowniczy Domu Polskiego Żwirki i Wigury" został w sobotę znany miłośnik i znawca historii lotnictwa na Śląsku Cieszyńskim, Grzegorz Kasztura z Cieszyna. Oto jak wspominał tamten czas. „Pamiętam otwarcie Domu Polskiego. Moment ten poprzedziło kilka lat ciężkiej pracy. My, jako XVIII Oddział Ziemi Cieszyńskiej Związku Polskich Spadochroniarzy, pod dowództwem majora rezerwy Władysława Blicharskiego pomagaliśmy przy tej inwestycji. Prywatnie był to wówczas mój pierwszy kontakt z zaolziańskimi organizacjami i działaczami PZKO. Od dziecka wiedziałem jednak o tragedii w Cierlicku, więc z chęcią się tutaj udzielałem. Pracowałem społecznie w ciągu wakacji, ale przyjeżdżałem na Kościelec również w soboty. Niestety nie żyje już wielu moich ówczesnych kolegów, a także zaangażowanych w inwestycję działaczy, których wówczas spotkałem. No, ale 20 lat to szmat czasu.

Fot. WITOLD KOŻDOŃ

Grzegorz Kasztura

Z tamtych lat zapamiętałem też bardzo duży wkład w to przedsięwzięcie organizacji z polskiej strony Olzy. Pomagali cieszyńscy spadochroniarze, bielski aeroklub, Klub Seniorów Lotnictwa i prywatne firmy, głównie z Bielska-Białej. Myślę, że bez wsparcia z Polski obiekt tak szybko by nie powstał. Budowany był przecież systemem gospodarczym, a pamiętajmy, że brakowało wówczas i materiałów i funduszy. Ale pamiętam też niesłychany, autentyczny entuzjazm, jaki towarzyszył tej inwestycji.

Dziś nadal staram się bywać w cierlickim Domu Polskim, choć nie odwiedzam go tak często, jak kiedyś. Ze znajomymi miłośnikami lotnictwa z Zaolzia widujemy się jednak regularnie. Latem spotkaliśmy się na przykład na górze Chełm w Goleszowie podczas obchodów 80. rocznicy utworzenia tam szkoły szybowcowej.

(wik)

Cztery wieki kalwaryjskiej asysty cieszyniaków

Niewielu współczesnych cieszyniaków zdaje sobie sprawę, jak długie są tradycje pielgrzymowania wiernych ze Śląska Cieszyńskiego do sanktuarium Matki Bożej w Kalwarii Zebrzydowskiej. Tymczasem w tym roku minęło już 400 lat od słynnej pielgrzymki księcia cieszyńskiego Adama Wacława do kalwaryjskiego sanktuarium. Z tej okazji Muzeum Śląska Cieszyńskiego, kierownictwo Kalwaryjskiej Asysty Cieszyńskiej oraz Stowarzyszenie „Rotunda" zorganizowały okolicznościową wystawę. Podczas jej piątkowego wernisażu Sala Rzymska cieszyńskiego muzeum nie pomieściła wszystkich gości!

Ekspozycja „Cieszyńskie pielgrzymki do Kalwarii Zebrzydowskiej" została przygotowana we współpracy z zakonem ojców Bernardynów, a prezentowane na niej eksponaty pochodzą nie tylko z Cieszyna, ale także z biblioteki i archiwum ojców Bernardynów w Krakowie. – Część przyjechała nad Olzę z muzeum w Bielsku-Białej oraz Kalwarii Zebrzydowskiej. Mamy ponadto pamiątki, które przynieśli nam zwykli cieszyniacy – mówił Marian Dembiniok, dyrektor Muzeum Śląska Cieszyńskiego.

Rocznicowe obchody rozpoczęły się od mszy św. w kościele św. Marii Magdaleny, a zakończyły spotkaniem uczestników cieszyńskiej asysty honorowej w Domu Narodowym. Podczas muzealnego wernisażu Halina Paseková z Teatru Cieszyńskiego przedstawiła zebranym pochodzący z roku 1877 wiersz nieznanego autora nawiązujący do pamiętnych wydarzeń roku 1614. Marian Dembioniok odczytał zaś okolicznościowy list od kardynała Stanisława Dziwisza, po czym przybliżył dzieje samej Kalwarii Zebrzydowskiej. – Jej założycielem i fundatorem był Mikołaj Zebrzydowski, ten sam, którego często potępiamy za rokosz. Jeśli jednak sięgniecie państwo do literatury przedmiotu, okaże się, że jest tyle samo historyków, którzy go potępiają, co takich, którzy uważają, że powinien otrzymać rozgrzeszenie – mówił Dembiniok.

Fot. WITOLD KOŻDOŃ

Na muzealnej ekspozycji prezentowane są prawdziwe rarytasy.

W roku 1602 Mikołaj Zebrzydowski przekazał część Kalwarii Zebrzydowskiej zakonowi ojców Bernardynów. Oryginalny dokument potwierdzający ten fakt można teraz oglądać nad Olzą. W roku 1614 zjawił się z kolei w Kalwarii książę cieszyński Adam Wacław. – Jego ojciec, którego nazywamy Adamem III Wacławem, przeszedł na protestantyzm, przy okazji likwidując cieszyńskie klasztory Franciszkanów i Dominikanów i przejmując ich majątki, Adam Wacław był więc wychowany w duchu protestantyzmu, jednak w 1609 powrócił na łono kościoła katolickiego. Namacalnym wyrazem tej zmiany była pielgrzymka do Kalwarii Zebrzydowskiej – wspominał Dembiniok.

Z kolei prof. Idzi Panic, przybliżył treść łacińskiego dokumentu, który opisał to wydarzenie. „Roku pańskiego 1614 przybył do Kalwarii Zebrzydowskiej wielce znamienity książę cieszyński Adam Wacław. Przybył tutaj wraz z orszakiem szlachty, znamienitych mężów, przybył również ze znamienitym gronem wielu spośród mieszczan" – czytał naukowiec. – Orszak książęcy poprzedzała chorągiew księstwa, za władcą kroczył tłum modlących się ludzi. Można mniemać, że było z nim około 14 tysięcy osób. Trzeba też dodać, że książę był człowiekiem tolerancyjnym, gdyż nikogo nie przymuszał do udziału w pielgrzymce – podkreślał Panic.

Wydarzenie to zapoczątkowało tradycję tzw. asysty cieszyńskiej uczestniczącej w sierpniowych obchodach Zaśnięcia i Wniebowzięcia najświętszej Maryi Panny w Kalwarii Zebrzydowskiej. W dokumencie z 1740 roku zachowała się wzmianka o przywilejach dla panien i młodzieńców z cieszyńskiego, przekazanych przez tzw. „Dyplom".

– Ów dokument mówi, że przywilej pierwszeństwa asystowania Matce Boskiej ma jedynie młodzież Śląska Cieszyńskiego: Cieszyna, Skoczowa, i Frydku, a zawdzięcza to wielkiej pielgrzymce księcia cieszyńskiego Adama Wacława w roku 1614. Dokument mówi też, że nikt nie może odebrać przywileju asyście cieszyńskiej. Cieszyniakom przysługuje też mieszkanie i wikt podczas pobytu w klasztorze Ojców Bernardynów. Przywilej przy każdej zmianie przełożonego zakonu ma być potwierdzany podpisem i pieczątką klasztoru, no i ostatnio dokonano właśnie takiego potwierdzenia – mówił Dembiniok.

Dyrektor muzeum przedstawił też inne relacje dokumentujące kalwaryjską „przygodę" cieszyniaków. M.in. dokument z roku 1887 opisujący wielkie uroczystości związane z koronacją obrazu Matki Boskiej Kalwaryjskiej. – W tym wydarzeniu wzięło ponoć udział kilkaset tysięcy osób, wśród nich także Ślązacy. Fundatorem drugiej korony dla Jezusa była asysta cieszyńska. „Wniósł ją ksiądz Świeży w otoczeniu dwóch mieszczan z Jabłonkowa, pana Franciszka Paducha i pana Jana Bezelidesa, obu ubranych w narodowy strój śląski. Obok nich szli księża śląscy. Asyście przewodniczyła zaś Tekla Klimosch" – czytał Dembionok.

Ojciec Azariasz, kustosz sanktuarium i zarazem gwardian zakonu Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej, potwierdził zaś w rozmowie z „Głosem Ludu", że honorowa asysta cieszyńska jest nadal widoczna podczas kalwaryjskich uroczystości. – Dzisiaj na naszej liście mamy ponad sto asyst, ale cieszyńska od zawsze była postrzegana jako ta szczególna, ponieważ to cieszyniacy mają przywilej ubierania Matki Bożej Zaśniętej oraz przygotowania Matki Bożej Wniebowziętej. Żadna inna asysta nie może tego zrobić. Ale cieszyniaków widać też, bo asysta jest liczebnie bardzo duża. Cieszynianie przekazują ten przywilej z pokolenia na pokolenie, poza tym dbają nie tylko o zewnętrzną formę, ale też o duchową formację. Są na przykład mocno rozśpiewani, a że okna mojego pokoju wychodzą na dom, w którym oni mieszkają, zawsze wiem, czy asysta cieszyńska już przyjechała – żartował ojciec Azariasz.

WITOLD KOŻDOŃ

Transgraniczne zaprzęgi w Gorzycach

W sobotę w Gorzycach leżących na trasie między Boguminem a Wodzisławiem odbyły się pierwsze Transgraniczne Amatorskie Zawody w Powożeniu Zaprzęgami Konnymi. Organizatorzy imprezy nie ukrywali, że zainspirowały ich podobne zawody odbywające się co roku w Dolnej Łomnej.

W gorzyckich zawodach wystartowało 21 zaprzęgów jedno i wielokonnych. Trzy zaprzęgi przyjechały z Republiki Czeskiej, a jeden ze Słowacji. Na terenach sportowych Gminnego Ośrodka Turystyki, Sportu i Rekreacji w Gorzycach wszystkie rywalizowały w konkursach ujeżdżania i sprawności powożenia oraz maratonie. Imprezie towarzyszył festyn jeździecki, pokazy konne, koncerty muzyczne oraz gry i zabawy dla publiczności.

– To pierwsza tego typu impreza w powiecie wodzisławskim, a myślę, że w całym subregionie zachodnim województwa śląskiego. Zaprzęgi konne znikają z krajobrazu zurbanizowanego Śląska, dlatego chcemy je zaprezentować szerszej publiczności podczas rywalizacji sportowej. Niestety pogoda nie rozpieszcza nas dzisiaj, mimo to widzowie i zawodnicy dopisali. Myślę więc, że będzie okazja do dobrej zabawy – mówił Wojciech Raczkowski, rzecznik prasowy starostwa powiatowego w Wodzisławiu. Starostwo przygotowało rekreacyjne zawody m.in. w partnerstwie z gminą Dolna Łomna. – Organizowane tam zawody w powożeniu zaprzęgami konnymi były dla nas inspiracją. Wszystko dlatego, że nasi zawodnicy biorą w nich udział. Turystycznie pojechaliśmy więc do Łomnej i byliśmy zachwyceni. Impreza tak bardzo nam się spodobała, że podobną postanowiliśmy zorganizować u nas w Polsce – wspominała Agnieszka Lubszczyk, koordynator projektu i zarazem kierownik referatu kultury i sportu w Starostwie Powiatowym w Wodzisławiu.

Nic więc dziwnego, że gościem sobotniej imprezy była Renata Pavlinová, wójt gminy Dolna Łomna. Pytana przez dziennikarzy przypomniała, że łomniański konkurs w powożeniu zaprzęgami konnymi odbył się w tym roku już po raz czwarty. – Cieszy się on przy tym ogromną popularnością. Na naszych zawodach bywało nawet kilka tysięcy ludzi, podczas gdy cała nasza gmina liczy zaledwie 700 mieszkańców – mówiła. – Dziś deszczowa pogoda sprawia, że pewnie w Gorzycach tak dużo widzów nie będzie, ale myślę, że słońce jeszcze wyjdzie – żartowała z kolei w rozmowie z „Głosem Ludu".

Innym gościem imprezy, która została sfinansowana z pieniędzy Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu polsko-czeskiej współpracy transgranicznej, był poseł na Sejm RP Ryszard Zawadzki. Polityk Platformy Obywatelskiej zasiada obecnie w polsko-czeskiej grupie parlamentarnej.

– Na co dzień wymieniamy ze stroną czeską poglądy na temat polityki europejskiej i dwustronnych relacji rządowych. Czuwamy ponadto, by środki unijne były sensownie wydawane, staramy się promować współpracę gospodarczą, ale zależy nam również, by rozwijała się lokalna współpraca nadgraniczna. Stosunki transgraniczne są dziś bardzo dynamiczne, a współpracują nie tylko samorządy, ale i rożne instytucje i organizacje pozarządowe, kluby sportowe, zespoły artystyczne, czy jednostki straży pożarnych. Często z żalem muszę odmawiać różnym zaproszeniom, ale ich ilość świadczy o tym, jak bardzo nasza południowa granica jest aktywna – mówił Zawadzki.

Fot. WITOLD KOŻDOŃ

W gorzyckich zawodach wzięły udział trzy zaprzęgi konne z Republiki Czeskiej.

Słowa parlamentarzysty potwierdził starosta wodzisławski Tadeusz Skatuła, który przekonywał, że kierowany przez niego urząd od dawna współpracuje z czeskimi samorządami. – Mieliśmy już podpisaną umowę o współpracy z Ostrawą, przed rokiem realizowaliśmy duży projekt z Boguminem, a teraz we współpracy z Dolną Łomną przygotowaliśmy transgraniczne zawody w powożeniu zaprzęgami konnyi. Liczymy, że to początek naszej współpracy, ponieważ chcemy, by zawody w powożeniu zaprzęgami konnymi wpisały się na stałe do kalendarza sportowych imprez naszego powiatu – mówił Skatuła. **(wik)**

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Pamiętamy

11 września minęła 70. rocznica od tragicznych wydarzeń w Pietwałdzie, kiedy to faszyści powiesili pięciu Polaków. Byli to Andrzej Cieślar (1913), Ludwik Polak (1911), Edward Ligenza (1921), Ludwik Rychty (1901) oraz Franciszek Zawadzki (1908). W przeddzień tragicznej rocznicy grupa pezetkaowców na czele z prezesem MK PZKO w Orłowej-Porębie złożyła na mogile biało-czerwony bukiet i zapaliła znicze.

Ta mogiła to jedno z miejsc pamięci ofiar faszyzmu. Nie wolno nam zapominać. Członek MK PZKO, Bogdan Bałon, były mieszkaniec Pietwałdu, przez całe lata odwiedzał mogiłę i składał na niej kwiaty.

Janina Słowikowa

* * *

Wakacyjne wojaże

Koniec wakacji już tradycyjnie kojarzy się członkom PZKO w Ligotce Kameralnej z wycieczką autokarową. W tym roku wyruszliśmy w stronę Tarnowskich Gór i Gliwic. Tarnowskie Góry znane są z wydobywania rud ołowiu, srebra i cynku. Właśnie Zabytkową Kopalnię Srebra postanowiliśmy zwiedzić. Podziemną trasę turystyczną otwarto w 1976 roku. Wytyczono ją na terenie dawnej kopalni „Fryderyk", w części powstałej w XVIII i XIX wieku. Obejmuje czterdziestometrowy zjazd szybem „Anioł" i wędrówkę wyrobiskami o długości 1740 metrów. Dawną sztolnię wodną przepłynęliśmy łódkami. Po powrocie na powierzchnię, w bezpośrednim sąsiedztwie kopalni, zwiedziliśmy Skansen Maszyn Parowych.

Z Tarnowskich Gór pojechaliśmy do Gliwic. Już z daleka widać było na horyzoncie wieżę Radiostacji – najwyższą budowlę drewnianą na świecie, mierzącą 111 m. Wieża zbudowana została z drewna modrzewiowego i poskręcana jest śrubami mosiężnymi, których jest ponad 16 tysięcy.

Stacja nadawcza, znana jako Radiostacja Gliwicka, zbudowana została w latach 1934-35 przez berlińską firmę Lorenz. Zainstalowano na niej nadajnik o mocy 8 kW, pracujący na fali średniej 243,7 m (1231 kHz). Dobry odbiór w ciągu dnia możliwy był w promieniu kilkudziesięciu kilometrów. Nocą, dzięki odbiciu od jonosfery, fale radiowe z Gliwic docierały do całej Europy, a nawet Ameryki Północnej. Gliwicka Radiostacja retransmitowała audycje rozgłośni wrocławskiej oraz programy lokalne. W muzeum radiostacji zachowało się sporo przedwojennej aparatury, m.in. kompletny system chłodzenia lamp nadawczych. Bezpośrednio po zakończeniu wojny Radiostacja nadawała programy Radia Katowice. W 2002 roku miasto Gliwice zakupiło całą trzyhektarową działkę z zabudowaniami, a od 2005 roku Radiostacja jest oddziałem Muzeum w Gliwicach. Obiekt znajduje się na Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego.

Przy tej okazji warto napisać, co właściwie zdarzyło się w Gliwickiej Radiostacji 31 sierpnia 1939 roku. Jednym z niewielu, który znają prawdę, jest Andrzej Jarczewski. Jego ciekawego wykładu wysłuchaliśmy w muzeum radiostacji.

31 sierpnia 1939 o godz. 20.00 do radiostacji w Gliwicach wtargnęło kilku uzbrojonych, w cywilnych ubraniach esesmanów. Dowodził nimi Alfred Naujocks. Wyznaczony przez Reinharda Heydricha, szefa Głównego Urzędu Służby Bezpieczeństwa Rzeszy, działał na bezpośrednie polecenie Hitlera. Akcja otoczona była ścisłą tajemnicą. Napastnicy niemieccy sterroryzowali załogę stacji radiowej i nadali po polsku komunikat: „Uwaga! Tu Gliwice. Rozgłośnia znajduje się w rękach polskich...". W radiostacji zamordowano Franciszka Honioka, uważanego za jedną z pierwszych ofiar II wojny światowej. Honiok miał być dowodem „na polską winę". Następnego dnia Hitler wygłosił przemówienie, w którym rozpoczęcie wojny uzasadnił prowokacjami granicznymi, dokonanymi rzekomo przez stronę polską. Prawda o prowokacji gliwickiej wyszła na jaw dopiero podczas procesu norymberskiego.

Ostatnim punktem naszej wycieczki było zwiedzenie palmiarni w Gliwicach. Aż trudno uwierzyć, że w środku miasta, wśród budynków i autostrad, znajduje się oaza zieleni i ciszy – park Fryderyka Chopina i budynek palmiarni z akwariami.

D. Mrózek, J. Szpyrc

* * *

Drugie spotkanie z organami

W niedzielę na Festiwalu Muzyki Organowej „Karwińskie organy" zagrał profesor Akademii Muzycznej w Krakowie i Uniwersytetu Fryderyka Chopina w Warszawie, Józef Serafin, nestor polskich organistów. Koncertował w niemal wszystkich krajach Europy, a także w USA, Kanadzie, Japonii i Kazachstanie, tym razem odwiedził naszą ziemię. W Karwinie – obok utworów kompozytorów niemieckich okresu baroku N. Bruhnsa (1665-1697) i J.S. Bacha (1685-1750), jednego z najwybitniejszych przedstawicieli romantyzmu w muzyce, Węgra F. Liszta (1811-1886), włoskiego kompozytora M.E. Bossiego (1861-1925) oraz współczesnego kompozytora polskiego M. Sawy (1937-2005) – profesor Serafin zaprezentował również francuską muzykę organową, w której jako wykonawca uważany jest za szczytowego interpretatora i znawcę. Zabrzmiały więc utwory kompozytorów francuskich L. Marchanda z okresu baroku (1669-1732), przede wszystkim zaś trzy utwory kompozytora J. Alaina (1911-1940).

Mistrzowskie wykonanie dramaturgicznie bardzo ciekawego i urozmaiconego repertuaru – od baroku, poprzez romantyzm, aż do współczesności – było dla miłośników muzyki organowej wyjątkowym artystycznym przeżyciem.

W najbliższą niedzielę o godz. 16.00 na frysztackich organach po raz pierwszy zagra artysta z Japonii – Mari Ohki, urodzona w roku 1985 w Shizouce.

(J.W.)

Fot. ARC

Przed Radiostacją Gliwicką.

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów.

Od kilkunastu dni na łamach „Głosu Ludu" publikujemy ankietę w sprawie przyszłości programu telewizyjnego. Kilkadziesiąt dotarło już do redakcji. Zdecydowana większość zawiera krótkie i rzeczowe odpowiedzi, pojawiają się także dłuższe wypowiedzi. Oto jedna z nich, jej autor pragnął pozostać anonimowy.

Tylko zajawki ciekawych programów

Pytanie ankietowe jest błędnie zadane. Powinno brzmieć: „O jakich programach chciałbyś przypomnieć". Nikt z czytelników „Głosu Ludu" nie czyta całego programu. Natomiast wielu jest takich, co chciałoby, żeby im przypominano o ciekawych programach. Lecz to wymagałoby trochę wysiłku ze strony redaktorów, a nie wiem, czy to jest do zrobienia (...). Tak samo dziesiątki nudnych programów o gotowaniu, gdy każda kucharka wie, że najlepsze są jelita z kapustóm albo szwołki ze szpyrkami, a tych przepisów w telewizji nie uświadczymy.

W ten sposób cały program mógłby się mieścić na ¼ strony, zamiast na całej.

Co z tym programem?

Od kilku lat trwa dyskusja na temat programu telewizyjnego w „Głosie Ludu". Głosy w tej sprawie są różne, z likwidacją programu włącznie. Przed podjęciem decyzji w tej sprawie redakcja chce zasięgnąć języka. Od dziś do połowy października będziemy publikować ankietę. Prosimy o jej wypełnienie i wysłanie do redakcji.

Czy jest Pani/Pan za pozostawieniem programu telewizyjnego w obecnej formie (kanały polskie: TVP 1, TVP 2, TVP Polonia, TV Katowice, Polsat; czeskie: TVC 1, TVC 2, Nova, Prima)?

a) Tak

b) Nie

Jakich zmian oczekuje Pani/Pan od programu? (dla osób, które odpowiedziały przecząco na pierwsze pytanie)

a) Pozostawienie tylko kanałów polskich

b) Pozostawienie tylko kanałów czeskich

c) Wprowadzenie nowych kanałów, kosztem innych (proszę wymienić konkretnie o które chodzi):

.....

.....

.....

.....

d) Prezentowanie na łamach gazety najciekawszych pozycji w programach różnych stacji

e) Zastąpienie programu telewizyjnego nową rubryką

Na wypełnione ankiety oraz wszelkie uwagi czekamy do połowy października pod adresem e-mailowym: wolff@glosludu.cz oraz tradycyjnym, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn. Państwa uwagi będziemy publikować na bieżąco na łamach gazety, portalu internetowego www.glosludu.cz oraz na naszym profilu na Facebooku.

WTOREK 16 września

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 **8.00** Wiadomości **8.10** Polityka przy kawie **8.35** Moda na sukces (s.) **9.05** MacGyver (s.) **10.05** Ojciec Mateusz (s.) **11.00** Świat się kręci **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.40** Przepis dnia (s.) **12.50** Natura w Jedynce - Zwierzęta na dzikim zachodzie **13.50** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.25** Moda na sukces (s.) **15.00** Wiadomości **15.20** Klan (s.) **15.55** MacGyver (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.30** Świat się kręci **19.15** Przepis dnia (s.) **19.30** Wiadomości **20.05** GOL T - Mobile Ekstraklasa **20.25** Wtorek z komedią - Randka w ciemno **22.10** Rzeka **22.55** Mistrz kierownicy ucieka **0.30** Randka w ciemno.

TVP 2

5.40 M jak miłość (s.) **6.35** Z korporacji do Kościoła **7.00** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **11.15** Barwy szczęścia (s.) **11.45** Na dobre i na złe (s.) **12.40** Nabożeństwo Chrześcijan Baptystów w Warszawie **13.40** Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Łódź **14.15** Wczasy z Kabaretem - Szczecin 2013 **15.25** Rodzinka.pl (s.) **16.00** Panorama Kraj **17.25** Reporter Polski **18.00** Panorama **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.40** M jak miłość (s.) **21.50** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.55** Świat bez fikcji - Portrety Wojenne - ORP Orzeł - Jan Grudziński **23.35** Czas honoru - Powstanie **0.25** Powstanie - miasto i ludzie.

TV KATOWICE

6.30 Echa dnia **7.00** Raport z Polski **7.20** Przechodzień codzienny **7.30** Aktualności Flesz Poranne **7.40** Poranek z TVP Katowice **8.30** Co u nas? **8.35** Dla niesłyszących - Misja. Integracja **8.45** Nożem i widelcem **9.05** Święta wojna **10.05** Czas na Pracę! Praca na Czasie! **10.30** Głos Regionów **11.30** Polacy na Syberii - Oddech tajgi **12.05** Powiedz mi dlaczego? **13.10** Agrobiznes **13.40** Raport z Polski **14.05** Przedszkolandia (s.) **14.35** Dziennik regionów - tematy dnia **14.35** Co u nas? **14.40** Przechodzień codzienny **14.45** Defilada zwycięzców **16.00** Raport z Polski **16.20** Dziennik regionów - tematy dnia **16.30** Polska samorządna **17.00** Magazyn Aktywni 60+ **17.30** Aktualności Flesz **17.40** Ożywić czas **17.55** EkoAgent **18.30** Aktualności **20.00** Ślązaków portret własny **20.25** Za miastem **20.40** Co, gdzie, kiedy? **21.00** Echa dnia **22.00** Aktualności Wieczorne **22.40** Telekurier **23.15** Defilada zwycięzców **0.25** Święta wojna.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Pielęgniarki (s.) **9.00** Malanowski i Partnerzy **10.00** Dzień, który zmienił moje życie (s.) **11.00** Dlaczego ja? **12.00** Pielęgniarki (s.) **13.00** Trudne sprawy **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Dzień, który zmienił moje życie (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.05** Hell's Kitchen - piekielna kuchnia (mag.) **21.40** Hanna (film kopr.) **0.05** Za linią wroga - Kolumbia (film USA) **2.00** Tajemnice losu (mag.).

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.45** Wszystko o gotowaniu **9.00** Jak przeczytaliśmy Čapka **9.20** 13. komnata J. Berouska **9.45** Reporterzy TVC **10.30** Winnetou i król nafty (film) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Wszystko o gotowaniu **14.15** Zauroczenie (s.) **15.10** Policja kryminalna Paryż (s.) **16.00** Kufer **17.10** Podróżomania **17.40** Czarne owce **17.55** Wiadomości regionalne, prognoza pogody **18.25** AZ kwiz **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Opowiadaj (s.) **20.55** Niezwykłe życia **21.50** Czarne anioły (s.) **22.45** Detektyw Kng (s.) **23.35** Ojciec Brown (s.) **0.25** Na tropie.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Walka o życie **9.55** Jimmy i zaklinacz wielorybów **10.45** Wędrówka w kierunku Zwrotnika Koziorożca **11.45** Nie poddawaj się **12.40** Znaleźć swoje zwierzę **13.15** Jak się żyje weterynarzom **13.30** Ostatnie tajemnice trzeciej rzeszy **14.20** Przygody nauki i techniki **15.05** Pojedynek przywódców **15.55** Jak zbudować atomową łódź podwodną **16.45** Generał Patton **17.30** Kosmos **18.15** Moja rodzina (s.) **18.45** Wieczorynka **18.55** Dr Who (s.) **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** Ostatnie tajemnice trzeciej rzeszy **20.55** Katastrofy lotnicze **21.45** Powrót utraconego raju (film) **23.40** Siostra Jackie (s.) **0.10** Uratujcie Edwardsa.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **9.10** Ulica (s.) **10.05** Lekarze z Początków (s.) **11.25** Dwóch i pół (s.) **11.50** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Wzór (s.) **13.20** Dowody zbrodni (s.) **14.20** Dr House (s.) **15.15** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **16.35** Dwóch i pół (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości **17.25** Mentalista (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.40** Weekend **22.30** Kryminalne zagadki Miami (s.) **23.25** Prawo i porządek: Sekcja specjalna (s.).

PRIMA

6.40 Gormiti I - Władcy natury (s. anim.) **7.10** Jewelpet Tinkle (s. anim.) **7.45** Alf (s.) **8.30** M.A.S.H. (s.) **9.25** Napisała: morderstwo (s.) **10.25** Strażnik Teksasu (s.) **11.25** Miejsce zbrodni: Kolonia (s.) **13.30** Obwód Wolffa (s.) **14.35** Lekarz z gór (s.) **15.35** Komisarz Rex (s.) **17.30** Popołudniowe wiadomości **18.00** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.55** VIP wiadomości **20.15** Śluby w Wenecji (s.) **21.30** Oczyma Josefa Klímy **22.20** Pr. kulinarny **23.40** Zabójcze umysły (s.).

ŚRODA 17 września

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 **8.00** Wiadomości **8.10** Polityka przy kawie **8.35** Moda na sukces (s.) **9.05** MacGyver (s.) **10.05** Ojciec Mateusz (s.) **11.00** Świat się kręci **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.25** Magazyn Rolniczy - Przechowywanie i sprzedaż wieprzowiny **12.40** Przepis dnia (s.) **12.50** Natura w Jedynce - Żaglica **13.50** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.25** Moda na sukces (s.) **15.00** Wiadomości **15.20** Klan (s.) **15.55** MacGyver (s.) **17.00** Teleexpress **17.25** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.30** Świat się kręci **19.15** Przepis dnia (s.) **19.30** Wiadomości **20.25** Liga Mistrzów: Bayern Monachium - Manchester City **22.55** Liga Mistrzów - skróty **23.45** Żegnajcie Towarzysze **0.50** Warszawa.

HANNA
Sensacyjny, USA/Wielka Brytania/Niemcy 2011
Polsat, wtorek 16 września 2014, godz. 21.40
Reżyseria: Joe Wright
Wykonawcy: Saoirse Ronan, Eric Bana, Vicky Krieps, Cate Blanchett, John MacMillan, Tim Beckmann, Paul Birchard

Szesnastoletnia Hanna dorastała w Arktyce. Jej ojciec, były komandos i agent CIA, szkolił ją w sztukach walki i samoobrony. Robił to, by uczynić z córki perfekcyjną zabójczynię, która ma wymierzyć sprawiedliwość za krzywdy doznane w przeszłości przez jej najbliższych. Gdy Hanna wyrusza w świat, by wykonać powierzoną przez ojca misję, jej tropem zaczyna podążać Marissa – tajemnicza i bezwzględna agentka CIA. W trakcie podróży Hanna odkrywa nieznane dotąd fakty z przeszłości.

JOB, CZYLI OSTATNIA SZARA KOMÓRKA
Komedia, Polska 2006
Polsat, środa 17 września 2014, godz. 22.05
Reżyseria: Konrad Niewolski
Wykonawcy: Borys Szyc, Agnieszka Włodarczyk, Tomasz Borkowski, Andrzej Andrzejewski, Katarzyna Bargiełowska, Anna Bojara, Gizella Bortel

Koledzy z osiedla, Adi, Chemik i Pele, nie cieszą się dobrą opinią wśród sąsiadów i znajomych. Pele, który uwielbia piłkę nożną, bezskutecznie próbuje zdać egzamin na prawo jazdy. Adi właśnie stracił pracę. Szuka nowego zajęcia poprzez wpływowego ojca dziewczyny. Gdy dowiaduje się, że rozmowa kwalifikacyjna ma się odbyć w języku angielskim, rozpoczyna przyspieszony kurs językowy. Pasjonujący się eksperymentami Chemik walczy z ujadającym psem sąsiadów, który przeszkadza mu w myśleniu o kolejnych odkryciach.

TVP 2

5.40 M jak miłość (s.) **6.35** 70-lecie likwidacji Lizmannstadt Getto **7.05** M jak miłość (s.) **8.00** Pytanie na śniadanie **11.15** Barwy szczęścia (s.) **11.45** Na dobre i na złe (s.) **12.45** Makłowicz w podróży - Chorwacja **13.20** Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Na ryby **13.50** Ja to mam szczęście! **14.30** Mariolka Prawdę ci powie **15.25** Rodzinka.pl (s.) **16.00** Panorama Kraj **16.30** Dla niesłyszących - M jak miłość (s.) **17.25** Reporter Polski **18.00** Panorama **18.50** Jeden z dziesięciu **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Na dobre i na złe (s.) **21.45** Na sygnale (s.) **22.25** Kino relaks - Szkoła stewardes **0.05** Świat bez tajemnic - Izrael na rozdrożu **1.05** Zemsta losu.

TV KATOWICE

6.30 Echa dnia **7.00** Raport z Polski **7.20** Przechodzień codzienny **7.30** Aktualności Flesz Poranne **7.40** Poranek z TVP Katowice **8.30** Co u nas? **8.35** AgroSzansa **9.05** Święta wojna **9.35** Dla niesłyszących - Co niesie dzień **10.05** Polska samorządna **10.30** Glob - Magazyn Nowości Naukowych **11.00** Pomerania Ethnica - Moja Bandura **11.15** Romska Akademia Mediów **11.30** Naszaarmia.pl **11.55** Jedź bezpiecznie **12.10** Z orłem w koronie - Między wrogami **13.10** Agrobiznes **13.40** Raport z Polski **14.05** Przedszkolandia **14.35** Dziennik regionów - tematy dnia **14.45** Marsz wyzwolicieli **16.00** Raport z Polski **16.20** Dziennik regionów - tematy dnia **16.30** Lider **17.15** Zapiski Łazęgi - Kanał Piastowski **17.30** Aktualności Flesz **17.50** Magazyn Reporterów TVP Katowice **18.15** Kronika Miasta **18.30** Aktualności **20.00** Ślązaków portret własny - Marian Dziędziel **20.30** Podwodna Polska **21.00** Echa dnia **22.00** Aktualności Wieczorne **22.40** Telekurier **23.15** Marsz wyzwolicieli **0.25** Święta wojna **0.50** Wokół nas **0.55** Echa dnia.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Pielęgniarki (s.) **9.00** Malanowski i Partnerzy **10.00** Dzień, który zmienił moje życie (s.) **11.00** Dlaczego ja? **12.00** Pielęgniarki (s.) **13.00** Trudne sprawy **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Dzień, który zmienił moje życie (s.) **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Malanowski i Partnerzy **17.00** Dlaczego ja? **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.40** Top chef 3 **22.05** Job, czyli ostatnia szara komórka (komedia polska) **0.10** Nieszczęścia chodzą parami (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.45** Wszystko o gotowaniu **9.00** Łopatologicznie **9.45** Pięcioraczki **10.35** Kamera na szlaku **11.00** Opowiadaj (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Wszystko o gotowaniu **14.15** Zauroczenie (s.) **15.10** Ojciec Brown (s.) **16.00** Szansa **17.05** Podróżomania **17.40** Czarne owce **17.55** Wiadomości regionalne, prognoza pogody **18.25** AZ kwiz **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Policjanci z centrum (s.) **21.00** Gejzer **21.30** Pięcioraczki **22.10** Narzeczona przystojnego dragona (film) **23.45** Policja kryminalna Paryż (s.) **0.35** Pr. dyskusyjny.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Tajemnice martwych mężczyzn **9.50** II wojna światowa w kolorze **10.40** Nasza wieś **11.10** Wędrówki w poszukiwaniu muzyki **11.40** Nasze tradycje **12.05** Folklorika **12.35** Kabaczki, dynie - wiemy, co jemy? **12.55** Bogowie i mity starej Europy **13.20** Kwartet **13.50** Bemba: Czekanie na Godota **14.30** Odkrywanie prawdy **15.20** Chcesz je? **15.25** Królestwo natury **15.50** Telewizyjny klub niesłyszących **16.20** Rybie legendy Jakuba Vágnera **17.10** Wędrówka w kierunku Zwrotnika Koziorożca **18.15** Moja rodzina (s.) **18.45** Wieczorynka **19.00** Dr Who (s.) **19.40** Spostrzeżenia z zagranicy **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** Kamera w podróży **21.00** Podróż po Różanej Dolinie **21.25** Magia Afryki **21.55** Kiedy Harry spotkał Sally (film) **23.30** Stand-up **23.55** lol :-) **0.20** Podróżomania.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **9.10** Ulica (s.) **10.05** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **11.25** Dwóch i pół (s.) **11.50** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości **12.25** Wzór (s.) **13.20** Dowody zbrodni (s.) **14.20** Dr House (s.) **15.15** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **16.35** Dwóch i pół (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości **17.25** Mentalista (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości **20.20** Lekarze z Początków (s.) **21.35** Agenci NCIS (s.) **22.35** Zapłata (film).

PRIMA

6.30 Gormiti I - Władcy natury (s. anim.) **7.00** Jewelpet Tinkle (s. anim.) **7.30** Alf (s.) **8.20** M.A.S.H. (s.) **9.10** Napisała: morderstwo (s.) **10.15** Strażnik Teksasu (s.) **11.25** Miejsce zbrodni: Kolonia (s.) **13.25** Obwód Wolffa (s.) **14.30** Lekarz z gór (s.) **15.30** Partnerki (s.) **16.25** Komisarz Rex (s.) **17.30** Popołudniowe wiadomości **18.00** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.55** VIP wiadomości **20.15** Powroty do domu (s.) **21.35** Show Jana Krausa **22.30** Telebazar **23.40** Hawaii 5-0 (s.) **0.40** Kości (s.).

TV POLONIA

WTOREK 16 września

6.10 Świat się kręci **6.55** Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka **7.25** Rozalka Olaboga **8.00** Pytanie na śniadanie **11.10** Reporter Polski **11.40** Dwie strony medalu (s.) **12.00** Barwy szczęścia (s.) **12.35** Wiadomości **12.50** Londyńczycy II (s.) **13.50** Ocalony świat **14.30** Tomasz Lis na żywo **15.35** Złotopolscy (s.) **16.05** Tygodnik Kulturalny **16.55** Dwie strony medalu (s.) **17.20** Polonia w Komie **17.30** Teleexpress **17.55** Encyklopedia II wojny światowej - Pojedynek gigantów **18.25** Portrety Wojenne - Jan Zumbach **18.55** Barwy szczęścia (s.) **19.25** Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry - Lidzbark 2014 **20.00** Wiadomości **20.50** Ojciec Mateusz (s.) **21.45** Polonia w Komie **22.00** Halo Polonia **22.45** 35. Wieczory Humoru i Satyry Lidzbark 2014 **23.40** Ocalone taśmy - Gra o Wolność.

ŚRODA 17 września

6.00 Świat się kręci **6.50** Klasyki kolarskie. Memoriał Henryka Łasaka i Puchar Uzdrowisk Karpackich **7.25** Stawiam na Tolka Banana **8.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Halo Polonia **11.40** Dwie strony medalu (s.) **12.00** Barwy szczęścia (s.) **12.35** Wiadomości **12.50** Ja wam pokażę! **13.45** Nie ma jak Polska **14.20** Sztuka życia - Halina Frąckowiak **14.40** Zapiski Łazęgi - Dobrzany **14.55** Ocalone taśmy - Gra o Wolność **15.25** Notacje - Adam Ferency **15.45** Złotopolscy (s.) **16.10** 17 września - Dzieci Syberii **16.55** Dwie strony medalu (s.) **17.20** Polonia w Komie **17.30** Teleexpress **17.55** Encyklopedia II wojny światowej - Śmiertelny uścisk **18.25** Załoga Eko - III Na szlaku natura 2000 **18.55** Barwy szczęścia (s.) **19.25** Wilnoteka **20.00** Wiadomości **20.50** Pogoda na piątek (s.) **21.45** Polonia w Komie **22.00** Reporter Polski **22.40** Europejski Stadion Kultury - Gramy dla Ukrainy **0.15** Nie ma jak Polska.

CZWARTEK 18 września

6.05 Świat się kręci **7.00** Służyli Bogu i Ojczyźnie **7.25** Żegnaj, Rockefeller **8.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Reporter Polski **11.40** Dwie strony medalu (s.) **12.00** Barwy szczęścia (s.) **12.35** Wiadomości **12.50** M jak miłość (s.) **13.45** Pogoda na piątek (s.) **14.35** Wilnoteka **14.55** Polskie Termopile **15.45** Złotopolscy (s.) **16.15** Kultura, głupcze **16.55** Dwie strony medalu (s.) **17.20** Polonia w Komie **17.30** Teleexpress **17.55** Encyklopedia II wojny światowej - Goebbels **18.25** Makłowicz w podróży - Szkocja **18.55** Barwy szczęścia (s.) **19.25** Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry - Lidzbark 2014 **20.00** Wiadomości **20.55** Komisarz Alex (s.) **21.45** Polonia w Komie **22.00** Halo Polonia **22.45** Trzeci oficer (s.) **23.40** Mała Polska w Indiach.

TABELA ZANIECZYSZCZEŃ

Stężenie pyłu zawieszonego w powietrzu 15. 9. o godz. 10.00

	PM 10
Czeski Cieszyn	37
Hawierzów	54
Karwina	39
Orłowa	52
Trzyniec	32
Wierzniowice	43

Legenda: Wartości są podane w mikrogramach na metr sześcienny. Dopuszczalny limit stężenia pyłu zawieszonego (PM 10) wynosi 50 $\mu g/m^3$.
Źródło: Czeski Urząd Hydrometeorologii w Ostrawie. **(wik)**

ŻYCZENIA

Dnia 15. 9. obchodził swój piękny jubileusz życiowy nasz Kochany

pan JÓZEF SZOGLIK

z Karwiny-Mizerowa. Z tej okazji wszystkiego, co najlepsze, co dobre i miłe, co budzi uśmiech na twarzy oraz dużo, dużo szczęścia życzą żona, córka i syn z rodzinami, siostra i szwagierka. RK-130

NEKROLOGI

W sercu jesteś zawsze z nami.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 13 września 2014 zmarła w wieku niespełna 84 lat nasza Ukochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka, Ciocia, Przyjaciółka

śp. IRENA KLIMSZA

z domu Czernik, zamieszkała w Trzyńcu

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 18 września 2014 o godzinie 14.30 w kościele katolickim w Trzyńcu. Po obrzędzie kremacja. Zasmucona rodzina. GL-543

Kto w sercach żyje tych,
których opuścił, ten nie odszedł.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 13. 9. 2014 zmarła w wieku 86 lat nasza Kochana Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra i Ciocia

śp. GABRIELA BÖHMOWA

z domu Chlebowczykowa

zamieszkała w Czeskim Cieszynie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 18 września o godz.14.00 z kaplicy na cmentarzu w Czeskim Cieszynie. W imieniu zasmuconej rodziny syn i córka z rodzinami. GL-544

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – HAWIERZÓW: Bożyszcze kobiet (16, godz. 17.30);
SCENA „BAJKA" – Dlouhý, Široký a Bystrozraký (16, 17, godz. 10.00);
SCENA CZESKA – TRZYNIEC: Jana Eyrová (17, godz. 19.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Listonosz Pat i wielki świat (16, 17, godz. 15.30); Dawca pamięci (16, 17, godz. 17.45); Podróż na sto stóp (16, 17, godz. 18.00); Strażnicy Galaktyki (16, 17, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum**: Wojownicze żółwie ninja (16, godz. 17.45); Gwiazd naszych wina (17, godz. 17.40); Niezniszczalni 3 (16, 17, godz. 20.00); **KARWINA – Ex**: Grace (17, godz. 15.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: Díra u Hanušovic (16, 17, godz. 17.30); Boyhood (16, godz. 20.00); **JABŁONKÓW – Kino letnie**: Gang Wiewióra (17, godz. 17.00); **CIESZYN – Piast**: Dzwoneczek i tajemnica piratów (16, 17, godz. 14.30, 16.15); Sin City: Damulka warta grzechu (16, 17, godz. 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 17. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
CZ. CIESZYN – Czytelni i kawiarnia Avion/Noiva zaprasza w piątek 19. 9. o godz. 17.00 na prezentację komputerową i prelekcję Karoliny Langnerowej pt. „Kaiserstrasse. Historia rozwoju urbanistycznego głównej czeskocieszyńskiej ulicy". Bilet wstępu 50 kc. Prosimy o rezerwację miejsc. Tel. 558 711 961, www.noiva-tesin.cz.
CZ. CIESZYN-MOSTY – MK PZKO zaprasza na wystawę pt. „Hej, koło Cieszyna – kolem Těšína" – o historii i współczesności książęcego miasta w dniach 20.-21. 9. w godz. 10.00-18.00 do Domu PZKO. Wernisaż odbędzie się 20. 9. o godz. 10.00. Kuchnia śląska zapewniona.
HAWIERZÓW-MIASTO – Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe 18. 9. o godz. 15.00 do świetlicy przy ulicy Horymira.
KOŃSKA-PODLESIE – MK PZKO zaprasza na tradycyjne placki 18. 9. o godz. 16.00 w obiekcie Marco Polo.
ŁYŻBICE-WIEŚ – MK PZKO organizuje dla wszystkich swoich członków i sympatyków wycieczkę autokarową na trasie Łyżbice (Świetlica MK PZKO) – Dom PZKO Mosty k. Jabłonkowa – Herczawa – Jaworzynka – Trójstyk – Koniaków – Istebna – Wisła-Malinka (skocznia A. Małysza) – Wisła-Centrum – Trzyniec. Szczegóły wycieczki na miejscu. Wycieczka odbędzie się w sobotę 20. 9., zbiórka zainteresowanych o godz. 8.30 przed świetlicą MK w Łyżbicach. Zgłoszenia prosimy przekazywać do J. Musioła telefoniczne 558 551 061 lub 731 886 737, w terminie do 18. 9.
PIOTROWICE KOŁO KARWINY – MK PZKO zaprasza do Domu PZKO na spotkanie Klubu Propozycji, który odbędzie się we wtorek 16. 9. o godz. 17.00.
PTTS „BŚ" – Zaprasza w sobotę 20. 9. na wycieczkę Pustewny – Kniehynie, odjazd pociągiem z Cz. Cieszyna do Frydku-Mistku o godz. 6.42, przesiadka do pociągu kierunek Frensztat p. R. o godz. 7.29, z Frensztatu p. R. (dworzec kolejowy) autobusem do Trojanowic-Raztoki o godz. 8.17. Inf. tel. 605 239 165, www.ptts-beskidslaski.cz.
TKK PTTK „ONDRASZEK" – Zaprasza na wycieczkę rowerową pt: „VIII Rajd do ujścia Olzy im. W. Janika" 21. 9. Zbiórka o godz. 10.00 na stacji kolejowej w Lutyni Dolnej. Jedziemy w kierunku granicy, którą przekraczamy w Wierzniowicach. Dalej do Gorzyczek i wzdłuż granicy po stronie polskiej dojeżdżamy do wsi Olza i do ujścia Olzy. Następnie do Uchylska, Gorzyczek, potem Familoki, Olszenica, Podbucze i Olszyny. W Olszynach zakończenie rajdu, posiłek. Powrót przez Gołkowice, Zawadę na stronę czeską. Trasa rajdu z Dolnej Lutyni do Olszyn to ok. 32 km, z Olszyn do Karwiny czy Dolnej Lutyni to ok. 10 km, do Cieszyna ok. 28 km.

OFERTY

KUCHNIE, ZABUDOWY WNĘK i pozostałe meble, atrakcyjne ceny, pomiar i projekt gratis. Tel. +48 501 097 953. GL-388

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-308

ETERNITOVÉ STŘECHY – ruční nátěry nebo strojové stříkání střech. Plech, eternit, pálené tašky, šindel. Profi barvy, profi přístup. Záruka až 5 let. www.stresnirekonstrukce.cz, tel. 775 524 815. GL-282

Ogłoszenia do »Głosu Ludu« przyjmowane są w dni powszednie:

- W redakcji „Głosu Ludu" przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: *ogloszenia@glosludu.cz*
- W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00. *e-mail: ad.servis@hudeczek.cz.*
- W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Tel.: 596 312 477 e-mail: *knih-k1pl@rkka.cz*

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej" należy przysyłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

ŽALUZIE S MONTÁŽÍ, tel. 604 192 092. GL-292

OFERTA PRACY

PROPOZYCJA ZAROBKU dodatkowego. Tel. 733 672 693. GL-540

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, Kongres Polaków, Komeńskiego 4: do 11. 11. wystawa pt. „I wojna światowa w pamięci pokoleń". Czynna do 11. 11. w dni powszednie w godz. 8.00-15.00.

MIEJSKI DOM KULTURY w Karwinie, Sala Mánesa: do 1. 10. wystawa Andrzeja i Alexandry Kacprzaków oraz Krzysztofa i Joanny Dadaków pt. „Dwa duety". Czynna: po, śr, pt: 9.00-15.00, wt, czt: 9.00-19.00.

Eugeniusz Dodek – stuletni artysta

O tym jak mały jest świat przekonujemy się na każdym kroku, odnajdując przyjaciół i znajomych w najróżniejszych jego zakątkach. Często nie uświadamiamy sobie nawet, że ludzie, z którymi przyszło nam się niespodziewanie spotkać, nie wstydzą się miejsc swojego pochodzenia oraz swoich przodków. Niedawno pojawił się u mnie znajomy, który powiedział, że poznał ciekawego człowieka, który spokrewniony jest z pochodzącym z Karwiny stulatkiem, który chociaż mieszkał w słowackiej Turzowce, a następnie w Polsce, nie wypiera się swojego pochodzenia. Chodzi o Eugeniusza Dodka, który urodził się 16 sierpnia 1914 roku w Karwinej, bo tak kiedyś nazywano w gwarze wtedy jeszcze gminę, a później miasto.

Jak wynika z udostępnionych mi materiałów, człowiek ów ma bardzo bogaty życiorys. Jego matką była Polka z Karwiny, a ojcem Słowak pochodzący właśnie z Turzowki (niedaleko Czadcy). Do szkoły ludowej i zawodowej uczęszczał w Karwinie. Służbę wojskową pełnił już jednak w Żylinie. Po przyłączeniu Zaolzia do Polski pracował w dyrekcji generalnej Huty Trzynieckiej. W 1939 roku, w trakcie pobytu na Węgrzech, zaangażował się w ruch konspiracyjny. W czasie zawieruchy wojennej przedostał się do Warszawy, gdzie w tajnych kompletach ukończył szkołę średnią. Po wojnie zamieszkał w Łodzi, gdzie pracował w transporcie w Centrali „Społem". W tym czasie ukończył też studia na Wydziale Mechaniki Politechniki Łódzkiej. Od 1949 roku był dyrektorem ekonomicznym Wojskowych Zakładów Motoryzacyjnych koło Łodzi. Jego karierę zakończył jednakże wypadek kolejowy, który oznaczał przejście na rentę. Wrócił do Warszawy, gdzie udzielał się społecznie. Mówi płynnie po polsku, słowacku i węgiersku.

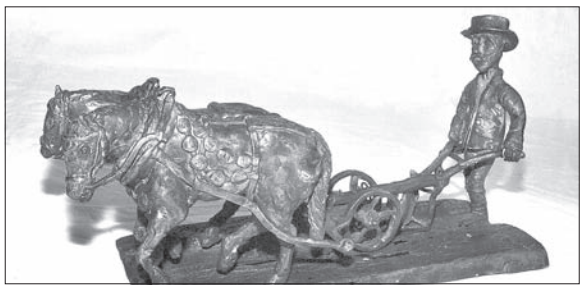

Fot. ARC

Jedna z prac artysty.

Jego niespokojny duch zaprowadził go w latach dziewięćdziesiątych ub. wieku ponownie na studia. W 1993 roku rozpoczął studia w Otwartej Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie na wydziale rzeźby. Pracował pod kierownictwem profesorów – Janusza Postawy, Piotra Gawrona, Stanisława Kulona i Teresy Pluty-Nowińskiej w pracowniach najróżniejszych technik – drewna, kamienia, metalu, ceramiki i medalierstwa. Był najstarszym studentem ASP.

Jak wynika z wielu katalogów swoje pracy prezentował na licznych wystawach w Polsce i na Słowacji, w tym w 2003 roku w Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Jako stulatek wciąż jest aktywny i przygotowuje swoje nowe wystawy. Szkoda, że jego cieszyńska wystawa nie wzbudziła szerszego zainteresowania rodaków zza drugiego brzegu Olzy, a zwłaszcza karwiniaków. **(o)**

Jesień z przewodnikiem

Beskidzkie Centrum Informacji Turystycznej we Frydku-Mistku przygotowało na tegoroczną jesień kolejny cykl spacerów z przewodnikiem, podczas których można lepiej poznać zabytki historyczne tego miasta. Jesienny cykl spacerów otworzyła w sobotę wyprawa pn. „Wspaniałe ślady historii, czyli poznaj lepiej herby, popiersia i pomniki naszego miasta".

Kto w sobotę o godz. 10.00 zjawił się na rynku przed Zamkiem Frydeckim, miał okazję wysłuchać ciekawego wykładu o budynkach ozdobionych herbami ich właścicieli, o pomnikach i posągach, które do dziś można podziwiać na śląskim i morawskim brzegu Ostrawicy, lub które z biegiem lat znikły ze swoich cokołów.

Na historyczny spacer z przewodnikiem można się wybrać także w sobotę 20 września, kiedy wyruszając ponownie Rynku Zamkowego będzie można zwiedzić frydecki kościół pw. św. Justa, dowiedzieć się czegoś więcej o ulicy Cieszyńskiej, a później przez Park Bedřicha Smetany dotrzeć do kościoła pw. Wszystkich Świętych.

Spacery będą kontynuowane w październiku. W pierwszą i drugą sobotę tego miesiąca będzie się można wybrać z przewodnikiem na wyprawę pn. „Beskidy w obiektywie, czyli róbcie zdjęcia inaczej, lepiej", która będzie połączona z mini-kursem fotograficznym. 18 października natomiast odbędzie się kolejny spacer historyczny, którego celem będą frydecka katedra Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny oraz kościół pw. śś. Jana i Pawła w Mistku.

Dodajmy, że wszystkie spacery są bezpłatne. Odbywają się jednak tylko przy sprzyjającej pogodzie. **(kor)**

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.glosludu.cz

Głos Ludu
Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL–PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glosludu.cz ◆ Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glosludu.cz ◆ Redaktorzy terenowi: Jacek Sikora, sikoraj@glosludu.cz ◆ Danuta Chlup, danuta.chlup@glosludu.cz ◆ Witold Kożdoń, kozdon@glosludu.cz ◆ Elżbieta Przyczko, przyczko@glosludu.cz ◆ Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glosludu.cz ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: info@glosludu.cz ◆ www.glosludu.cz ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi Česká pošta, s.p., oddělení periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3. Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postabo.prstc@cpost.cz ◆ Reklamacje tel. 800 300 302 ◆ Kolportaż: PNS, a.s. ◆ Druk: Z + M Partner, spol. s.r.o., Valchařská 3261/17, 702 00 Ostrava ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Ekspress nabiera rozpędu

TIPSPORT EKSTRALIGA

Fani ekstraligowego hokeja doczekali się swojej regularnej porcji wrażeń. Do Trzyńca należała tak piątkowa, jak też niedzielna odsłona nowego sezonu, w Witkowicach świętują po niedzielnej wyjazdowej wygranej z Karlowymi Warami. Hokejowy ekspress mknie dalej. Dziś (17.00) Witkowice podejmują Kometę Brno, a Trzyniec zmierzy się na wyjeździe z Litwinowem (17.30).

Fot. MARIAN JEŻOWICZ

Pojedynek generacji – trzyniecki Kreps walczy z ołomunieckim Paterą.

TRZYNIEC – OŁOMUNIEC 6:1

Tercje: 2:1, 2:0, 2:0. Bramki i asysty: 6. Kreps (Klesla, Roth), 8. Irgl (Adamský, Polanský), 32. Adamský (Polanský, Irgl), 33. Plíhal (Kreps), 43. Plíhal (Orsava, Kreps), 52. Plíhal (Irgl, Roth) – 1. Hrňa (Laš, Patera). Trzyniec: Hrubec – Klesla, Roth, Linhart, Galvas, M. Doudera, Trončinský, L. Doudera, Nosek – Matuš, Plíhal, Kreps – Adamský, Polanský, Irgl – Orsava, Žejdl, Jašek – Rufer, Kindl, Dravecký.

Stalownicy Trzyniec po piątkowej wygranej 2:1 z Pardubicami poszli za ciosem, rozbijając w niedzielę beniaminka z Ołomuńca 6:1. Klasycznym hat trickiem popisał się Tomáš Plíhal, trzy punkty kanadyjskie zdobył inny gwiazdor meczu, napastnik Zbyněk Irgl. Hanacy zaskoczyli gospodarzy w 1. minucie, z kija wypożyczonego do Ołomuńca trzynieckiego napastnika Erika Hrni. Potem światełko migało już tylko za bramką Ołomuńca, który w letnim sparingu zdołał wygrać w nowej Werk Arenie, ale tym razem trzyńczanie byli poza jego zasięgiem. – Cieszę się z hat tricku, ale głównie jestem mocno zadowolony z dobrego startu do sezonu – powiedział Plíhal, który pod Jaworowy trafił z fińskiego Tampere. Trener Trzyńca, Jiří Kalous, nawiązał do udanej trzeciej tercji piątkowego spotkania z Pardubicami. Razem w jednym ataku zagrali znów Polanský z Adamskim, wtórował im zaś bramkostrzelny Irgl. Zgodnie z przewidywaniami, trzynieckiej bramki tym razem strzegł Hrubec. – Uwaga, mecz wcale nie był spacerkiem. Goście do 40. minuty mocno dali nam w kość, taflę opanowaliśmy dopiero w trzeciej odsłonie – zaznaczył drugi trener Trzyńca, Václav Varaďa.

KARLOWE WARY – WITKOWICE 3:4

Tercje: 1:1, 1:3, 1:0. Bramki i asysty: 13. D. Hruška (Duda), 37. Tomeček (Heizer, Skuhravý), 42. Balán (D. Hruška) – 2. Němec (J. Káňa), 32. Roman (Svačina, Vandas), 35. Roman (Huna, Svačina), 37. Svačina (Zíb, Roman). Witkowice: Dolejš – Stehlík, Šenkeřík, L. Kovář, Zíb, Klok, Štencel, Čerešňák – Húževka, Burger, Olesz – Svačina, Roman, Huna – Szturc, Němec, J. Káňa – Zdráhal, Hlinka, Vandas.

Ostrawianie nie mieli z gospodarzami łatwej przeprawy. Wręcz przeciwnie. Karlowe Wary widząc luki w witkowickiej obronie do końca walczyły o korzystny wynik. – Błędy z pierwszego meczu pozostały. Liczy się jednak wynik – ocenił wymęczone zwycięstwo trener Witkowic, Peter Oremus. **JANUSZ BITTMAR**

SIATKARSKIE MŚ

Na drodze Brazylia i Rosja

Brazylia i Rosja będą grupowymi rywalami polskich siatkarzy w trzeciej fazie mistrzostw świata. Biało-czerwoni awansowali do finałowej szóstki turnieju (bez względu na wynik niedzielnego meczu z Francją wygrany 3:2). Dopiero teraz jednak zaczną się prawdziwe emocje. Powoli zmierzamy bowiem do strefy medalowej.

Dziś podopieczni trenera Stephane'a Antigi zagrają z obrońcami tytułu, Brazylijczykami. Canarinhos jeszcze nie przegrali meczu na tych mistrzostwach, są mocni we wszystkich siatkarskich elementach. Polacy męczyli się z Iranem, ciężko im poszło także z Francją, wciąż jednak należą do grona głównych faworytów. W czwartek gospodarze mistrzostw zmierzą się z kolei ze złotymi medalistami ostatnich igrzysk olimpijskich, ekipą Rosji (oba mecze o 20.25). Organizatorzy czempionatu obawiają się nieprzewidywalnych emocji na trybunach podczas czwartkowego starcia w Łodzi z reprezentacją Rosji. Organizatorzy, trenerzy i działacze obawiają się, aby nie powtórzyła się sytuacja z ceremonii otwarcia turnieju, kiedy to publiczność na Stadionie Narodowym głośno buczała przy prezentacji rosyjskiej drużyny. – Nie mieszajmy sportu z polityką. Zawodnicy są Bogu ducha winni temu, co dzieje się gdzieś tam daleko na wschodzie – apelują. W drugiej grupie o strefę medalową powalczą Francja, Niemcy i Iran. **(jb)**

Remisowe winobranie na Leśnej

SYNOT LIGA

OSTRAWA – ML. BOLESŁAW 1:0

Do przerwy: 1:0. Bramka: 20. Šichor. Ostrawa: Pavlenka – Frydrych, Baránek, Stronati, Sukup – Šichor (70. Kaša), Greguš – Štěpán (62. Holzer), Lindpere (82. Šašinka), Kukec – De Azevedo.

Banik zrehabilitował się za przegraną 0:6 z poprzedniej kolejki w Libercu. Przerwa w rozgrywkach korzystnie wpłynęła na piłkarzy Ostrawy. Banik wrócił do futbolu, z którym święcił sukces na starcie sezonu. Gola na wagę trzech punktów zdobył Šichor z podania Lindperego. Ostrawianie z bilansem 11 pkt. zajmują 7. lokatę w tabeli.

FNL

TRZYNIEC – ZNOJMO 2:2

Do przerwy: 1:2. Bramki: 14. Malíř, 46. Joukl – 10. Pázler, 23. Žondra. Trzyniec: Paleček – Lisický, Vomáčka, Čelůstka, Zawada – Malíř, Hupka, Motyčka (30. Málek), Ceplák (90. Matoušek) – Gavlák, Joukl.

Sezon pod Jaworowym wygląda na razie kapitalnie. Podopieczni Marka Kalivody w sześciu kolejkach tylko raz zasmakowali przegranej – w derbach z Karwiną. Remisowy pojedynek ze Znojmem wpisał się więc w pozytywny scenariusz jesiennej rundy, w której Trzyniec prezentuje ambitną, dorosłą piłkę. – Dla nas mecz z eks-ligowym Znojmem był dużym wyzwaniem. Przy odrobinie szczęścia mogliśmy nawet wygrać całe zawody – skomentował pojedynek Marek Kalivoda. Świetne spotkanie zaliczył w ataku Joukl, wspomagany przez Gavláka. Tomáša Gavláka trzynieccy trenerzy ściągnęli z gościnnych występów we Frydku-Mistku.

ŻIŻKÓW – KARWINA 1:0

Do przerwy: 1:0. Bramka: 34. Bazal. Karwina: Pindroch – Růžička, Trousil, Jovanović, Eismann – Vaněk, Skwarczek (58. Kurušta) – Fiala (67. Ondřejka), Budínský, Zelený – Urgela (81. Juřena).

Pierwsza połowa należała do Viktorki, druga do zespołu Karwiny. – Remis byłby chyba sprawiedliwszym odzwierciedleniem wydarzeń na murawie. Niestety tym razem zabrakło nam w ofensywie celniejszego wykończenia akcji – stwierdził szkoleniowiec Karwiny, Jozef Weber. Goście przegrywali po bramce Bazala, ale w drugiej odsłonie przygwoździli Viktorkę pod jej własne pole karne. Zelený, Juřena, Ondřejka, Kurušta – to tylko część listy karwińskich graczy, którzy oko w oko z bramkarzem Holym nie sprostali zadaniu.

Lokaty: 1. Żiżków 13, 2. Vlašim, 3. Trzyniec po 11 pkt.,... 8. Opawa 10, 11. Karwina 8, 13. Frydek-Mistek 7 pkt.

MŚLF

ORŁOWA – BRZECŁAW 0:0

Orłowa: Szarowski – Panák, Kaizar, Skoupý, Schroner – Káňa, Urban (46. Pavelka), Uher, Pikulík – Kopel (73. Bednárik), Lišaník (83.Řapek).

Slavia z trójką 17-letnich piłkarzy w składzie nie mogła sobie wymarzyć lepszego wyniku. – To maksimum, na jakie było nas stać w tym meczu – stwierdził trener Orłowej, Pavel Poledník.

Lokaty: 1. Zabrzeg, 2. Prościejów, 3. Kromierzyż po 13 pkt.,... 13. Orłowa 6 pkt. Jutro (16.30): Orłowa – Zabrzeg.

DYWIZJA

HAWIERZÓW – N. JICZYN 0:0

Hawierzów: Směták – Valový (74. Babič), Hottek, Michalčák, Pištěk – Omasta (86. Klejnot), Wojnar, Cenek, Skoupý, Förster – Trmal (60. Racko).

O dwóch takich, co nie strzelili gola – w takiej atmosferze rozegrano zawody w Hawierzowie, gdzie miejscowi Indianie stracili przed własną publicznością kolejne punkty. Akcjom obu drużyn nie brakowało dynamiki, piłkarzom zabrakło jednak celowników. Po stronie gospodarzy spudłowali m.in. Skoupý, Förster i Racko, goście z kolei dwukrotnie trafili w słupek.

Lokaty: 1. Mohelnice, 2. Przerów po 14 pkt., 3. Brumow 13,... 7. Piotrowice 12, 8. Hawierzów 10 pkt. Mecz Brumow – Piotrowice nie odbył się z powodu złego stanu murawy.

M. WOJEWÓDZTWA

DZIEĆMOROWICE – CZ. CIESZYN 1:0

Do przerwy: 1:0. Bramka: Christu. Dziećmorowice: Polách – Szkuta, Maléř, Hrdlička, Holý – Maleňák, Matušík (58. Ligocký), Šrámek – Schimke (57. Berešík), Lukan (62. Šuster), Christu (70. Deryk, 82. Beilner). Cz. Cieszyn: Klepek – Fizek, Żebrok, Przyczko, Bolek – Lojek (65. Vlachovič), Šlavka, Mendrok, Hanzlík (74. Bartoň), Hradečný – Trybulec.

W wyrównanych derbach do siatki trafił tylko Denis Christu, który już w 11. minucie przyhamował swoich byłych kolegów z drużyny. Na losy meczu wpłynął niedokładny sędzia Broskevič. W II połowie z powodu domniemanego spalonego nie uznał m.in. bramki strzelonej przez Lojka.

WĘDRYNIA – KRAWARZE 3:0

Do przerwy: 2:0. Bramki: Fr. Hanus, samob., Stoszek. Wędrynia: Fuják – Chlebek, Kohut, Samek, Martinčík – Pilch (64. Repaský), Hanus, Baron (72. Broda), Dawid (85. Polák) – Kajfosz (81. Pliska), Stoszek.

We wszystkich golach do siatki przyjezdnych maczał palce František Hanus. Najlepszy piłkarz meczu w 24. minucie z podania Dawida trafił na 1:0, w 34. z rzutu wolnego zmusił do samobója obrońcę Švácha, zaś w 66. po jego akcji Stoszek z dystansu ustalił wynik dnia.

KOBERZYCE – BOGUMIN 1:1

Do przerwy: 1:0. Bramki: Šimeček – Jatagandzidis. Bogumin: Gladiš – Poštulka, Košťál, Šiška, Věčorek – Seget, Kubinski, Szkuta – Sittek, Jatagandzidis, Neuwirth.

Beniaminek rozgrywek pokazał u siebie pazury. Boguminiacy uratowali honor swojego miasta dopiero w drugiej połowie, kiedy to wyrównał najlepszy strzelec zespołu, Jatagandzidis.

Lokaty: 1. Frydlant 18, 2. P. Polom 15, 3. Dziećmorowice 14,... 7. Bogumin 12, 8. Wędrynia 9, 12. Cz. Cieszyn 7 pkt.

I A KLASA – gr. B

Olbrachcice – Stonawa 3:3, Lutynia Dolna – Czeladna 1:0, Frensztat – Datynie Dolne 0:2, Bystrzyca – Sedliszcze 2:5, Petřvald n. M. – Bruszperk 2:1, Raszkowice – Veřovice 1:3. Lokaty: 1. Frensztat, 2. Petřvald, 3. Veřovice po 12 pkt.,... 7. Lutynia Dolna 8, 8. Bystrzyca 6, 10. Olbrachcice 4, 12. Datynie Dolne 3, 14. Stonawa 2 pkt.

I B KLASA – gr. C

Gnojnik – ČSAD Hawierzów 2:1, Sucha G. – Sn Orłowa 2:2, Mosty – Jabłonków 2:3, St. Miasto – Żuków G. 5:0, Nydek – Luczina 1:5, Piosek – Dobra 2:1, Śmiłowice – I. Piotrowice 0:2. Lokaty: 1. I. Piotrowice, 2. St. Miasto po 13, 3. Luczina 12 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO

Sj Pietwałd – Dąbrowa 2:1, F. Orłowa – B. Rychwałd 0:0, Cierlicko – Bogumin B 4:2, Sj Rychwałd – Sn Hawierzów 5:4, Zabłocie – TJ Pietwałd 2:5, L. Łąki – Orłowa B 4:1, Olbrachcice B – Wierzniowice 1:1, V. Bogumin – Piotrowice B 1:7. Lokaty: 1. Piotrowice B, 2. TJ Pietwałd po 18, 3. Dąbrowa 16 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

Metylowice – Gródek 1:2, Niebory – Baszka 3:3, Janowice – Oldrzychowice 1:1, Toszonowice – Rzepiszcze 5:0. Lokaty: 1. Toszonowice 15, 2. Rzepiszcze 12, 3. Ostrawica 10 pkt. **(jb)**